

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา

ขอคิดเห็นและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

005058

สังคมศึกษานับว่าเป็นวิชาที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาค่านิยมคน นักการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สังคมศึกษามุ่งหมายให้เกิดความเป็นพลเมืองดี สุมณ อมรวิวัฒน์¹ กล่าวว่า การสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมได้มีแนวโน้มใหม่ที่เน้นปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้แก่เยาวชน นอกจากจะมีความมุ่งหมายที่ให้ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ และค่านิยมแก่นักเรียนแล้ว ครูที่สอนสังคมศึกษาต้องทราบว่าจะไรคือแนวคิด (Concept) ที่สำคัญในการสอน

จาโรไลเมค² ได้วางความมุ่งหมายในการสอนสังคมศึกษาของคณะกรรมการวางแผนการศึกษาของอเมริกาว่า ความมุ่งหมายของการสอนสังคมศึกษาแบ่งได้ 3 ด้านคือ

1. ความเข้าใจ (Understanding) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในค่านิยม การ
2. ทักษะ (Attitude) ในเรื่องค่านิยม ความซาบซึ้ง อุดมคติ และความรู้สึก
3. ทักษะ (Skill) เกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ทางสังคมที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ หรือมาทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่

¹ สุมณ อมรวิวัฒน์, การสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม เอกสารทางวิชาการ แผนกวิชาประถมศึกษา (อัสสาเนา) 2518, หน้า 39.

² John Jarolimek, Social Studies in Elementary Education, (New York: The Macmillan Company, 1967), p. 8.

เคนเวิร์ท³ ได้วางความมุ่งหมายในการสอนวิชาสังคมศึกษาของ มรุษ จอยส์ ไว 3 ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

1. ความเป็นมนุษย์ (Humanistic)
2. ความเป็นพลเมือง (Citizenship)
3. ความปัญญา (Intellectual)

ปัจจุบัน เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมาก จึงทำให้นักการศึกษาหันมาเปลี่ยนแนวความคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้มากขึ้น การสอนสังคมศึกษาจึงมิใช่เพียงเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชา แต่เพียงอย่างเดียว ครูจึงควรปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะนักเรียนเรียนสังคมศึกษาจากครู และจากแบบเรียน

วิลเลียม⁴ ให้ทัศนะว่า การสอนสังคมของครูยังดำเนินไปเหมือนเดิม คือ สอนด้วยการบรรยาย การเรียนด้วยตนเองอย่างเสรี การจัดสัมมนาเป็นกลุ่มยังมีน้อยมาก หรือแม้การทดลองปฏิบัติการหรือการใช้ภาษา ศิลปะศึกษา หัตถศึกษา มาสอนให้สัมพันธ์กันยังมีน้อย นักเรียนขาดการกระตุ้น จากการศึกษาของ สวิทเซอร์⁵ พบว่า ครูผู้สอนสังคมศึกษามีเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมากที่จะสนใจในโครงการ วิธีการสอน หรือวิทยาการใหม่ ๆ และมีครูเป็นจำนวนน้อยที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบในการสอนในชั้นของตน

³Leonard S. Kenworthy, Social Studies for the Seventies (Toronto: Ginn and Company, 1969), p. 7.

⁴James C. William, "The Social Studies - Up or Down?" The Social Studies, LXIV (October, 1973), p. 211.

⁵Thomas J. Switzer, "Something Old and Something New: The Social Studies in Transition," The High School Journal, LVII (March, 1974), p. 239.

ักลาส⁶ ให้ทัศนะว่า การสอนสังคมศึกษาไม่เพียงแต่เน้นเนื้อหาซึ่งเป็นข้อเท็จจริงพื้นฐานเท่านั้น สิ่งเหล่านั้นได้แก่แนวคิด ข้อสรุป ทักษะ และค่านิยม และวิธีที่จะสอนและเรียนที่จะก่อให้เกิดกระบวนการในการสรุป การพัฒนาทัศนคติ ความคิดค่านิยม และการพัฒนาทักษะ ตลอดจนนิสัยความสามารถเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความหมาย ความคิดและความเข้าใจทางสังคมศึกษาในที่สุด

เพลสตัน⁷ ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ไว้ว่า

1. ผู้เรียนต้องการภูมิหลังที่เหมาะสม
2. การกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจจะทำให้การเรียนรู้ได้รับผลสมความมุ่งหมาย
3. การเรียนรู้จะเกิดได้ด้วยการเสริมกำลัง
4. การเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งจะช่วยให้เกิดการค้นพบด้วยตนเอง
5. ผู้เรียนต้องการโอกาสที่จะได้ฝึกฝนและทบทวนว่า เขาได้เรียนรู้อะไรบ้าง

พีสัน⁸ ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวใหม่ในการสอนสังคมไว้ดังนี้

1. จากเนื้อหาวิชาและข้อเท็จจริงไปสู่แนวคิดการแก้ปัญหาและค่านิยม
2. จากความมุ่งหวังที่เน้นความรู้ไปสู่การสอนที่เน้นด้านทัศนคติ
3. จากเนื้อหาที่ตายตัวไปสู่ความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์
4. จากการสอนตามลำดับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เป็นการสอนแต่ละเรื่อง
5. จากการเน้นให้เรียนด้วยการจดจำเป็นการสอนให้เรียนด้วยการค้นพบ

⁶Malcolm P. Douglass, Social Studies, (New York: J.B. Lip-pincott Company, 1967), p. 104.

⁷Ralph C. Preston, Teaching Social Studies in the Elementary School, (New York: Holt Rinehart and Winston, 1958), pp. 66 - 73.

⁸Robert Pearson, "Beyond the New Social Studies," The Social Studies, LXIV (December, 1973), p. 315.

ฮอสแมน⁹ ได้กล่าวถึงการสอนสังคมศึกษาไว้ว่า จะต้องให้เด็กได้ศึกษาถึงส่วนประกอบของสังคม และกระบวนการทางสังคมซึ่งมีผลต่อความเป็นอยู่ในสังคมและระบบสังคม ดังนั้น วัสดุอุปกรณ์จึงมีความสำคัญในการสอนแนวใหม่มาก ซึ่งครูจะต้องวางแผนล่วงหน้า จะต้องใช้อุปกรณ์พวกโสตทัศนวัสดุประกอบ รวมทั้งการพาไปศึกษานอกสถานที่ด้วย

โทมัส¹⁰ ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสอนแบบเอกัตภาพ (Individualizing Instruction) ว่า การสอนแบบเอกัตภาพนั้น จะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เกิดจะเข้าใจการร่วมมือกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการสอนแบบเก่า ๆ นั้น นักเรียนเข้าไปนั่งในห้องเรียนและฟังครูสอนคอยให้ครูดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนของตน การสอนเช่นนี้ไม่ได้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ มันจะมีผลเพียงแต่ช่วยให้นักเรียนผูกพันอยู่กับคะแนนมากไป ในการสอนสังคมศึกษา เราไม่ต้องการให้นักเรียนได้รับเพียงคะแนน แต่ต้องการให้มีทักษะทางสังคม เป็นนักคิดนักแก้ปัญหาและสามารถปรับตัวได้

ฮาร์ทซอน และ แบลนทีย์¹¹ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลของการสอนสังคมศึกษาโดยใช้การแสดงละครประกอบในการสอนเพื่อทดลองดูว่าประสิทธิภาพของการสอนแบบการแสดงละคร (Dramatic Play) ช่วยเพิ่มความสามารถของนักเรียนในการหาเหตุผลทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ก็เพียงใด กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนอายุ 12 ขวบ จำนวน 200 คน เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 50 คน กลุ่มทดลองนี้ ให้มีการเรียน

⁹Elizabeth Housman, "Matching the Method and the Materials," Grade Teacher, (October, 1971), pp. 98 - 100.

¹⁰John J. Thomas, "Individualizing Instruction in the Social Studies," The Social Studies, LX (February, 1969), pp. 71 - 76.

¹¹Edwina Hartshorn & John C. Brantley, "Effect of Dramatic Play on Classroom Problem - Solving Ability," The Journal of Educational Research, Vol. 66 (February, 1973), pp. 243 - 246.

การสอนแบบการแสดงละคร ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนธรรมดา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสอนโดยใช้การแสดงละครประกอบในการสอนช่วยให้เด็กแก้ปัญหาได้มากขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น ผู้วิจัยได้ขอก็คึกเห็นว่าในการสอนสังคมศึกษาควรจะให้เด็กมีโอกาสฝึกบทบาทและเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ภายใต้งื่อนไขบางอย่าง เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการและทักษะในการแก้ปัญหา

ชาติ ลัทธิต¹² (2507) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาเรื่องคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีบางประการของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" โดยศึกษาคุณธรรมด้านต่าง ๆ 10 ด้าน แล้วนำไปตรวจสอบกับเด็กว่า เด็กมีคุณธรรมด้านใดเพียงไร สอดคล้องกับความมุ่งหวังของผู้ใหญ่และครูหรือไม่ ผลของการศึกษาพบว่า เด็กมีความคิดเห็นในเรื่องคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและครูร้อยละ 73 และ 75 ตามลำดับของจำนวนสถานการณ์ทั้งหมด

วัลลภ พุ่มพวง¹³ (2514) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่ได้เรียนต่อ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความคิดเห็นไม่ถูกต้องเกี่ยวกับค่านิยมและคำสอนในศาสนา ความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดีและความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย มีเพียงร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างประชากรเท่านั้น ที่มีความเข้าใจในเรื่องการปกครองประเทศ

¹²ชาติ ลัทธิต, "การศึกษาเรื่องคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีบางประการของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2507).

¹³วัลลภ พุ่มพวง, "ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

สมนึก อ่องเอิบ¹⁴ (2515) ได้ศึกษาเรื่อง "การสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีจากหนังสือสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น" โดยมุ่งศึกษาเนื้อหา ๐ แบบเรียนสังคมศึกษาและหนังสืออ่านประกอบที่กระทรวงศึกษาอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน คำนึงความคิดรวบยอดของความเป็นพลเมืองดี ผลการศึกษาพบว่าในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 เนื้อหาแบบเรียนมีผลต่อการสร้างความคิดรวบยอดด้านค่านิยมและคำสอนทางศาสนาไว้มากที่สุด ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 4 ได้บรรจุความคิดรวบยอดในเรื่องการอยู่ร่วมกันในชุมชน ชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยไว้มากกว่า คำสอนในศาสนา ส่วนความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองและการปกครองประเทศมีน้อยที่สุด การวิจัยนี้ยังพบต่อไปว่าผู้ทรงคุณวุฒิและครูส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาแบบเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นมุ่งให้จำรายละเอียดมากกว่าให้เกิดความคิดรวบยอด และทักษะ ความรู้ที่ให้ได้ไม่สอดคล้องกับระบบสังคมไทย คำนึงความรับผิดชอบของพลเมืองดี

อนงค์ ประมุขกุล¹⁵ (2515) ได้ศึกษาเรื่อง "บทบาทของการสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการปลูกฝังความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี" โดยการจัดกลุ่มกิจกรรมการสอนออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อใช้ในการปลูกฝังแนวคิดทางสังคมศึกษา แก่นักเรียน กลุ่มกิจกรรมเหล่านี้ประกอบด้วย การบรรยาย การใช้แบบเรียน การคิดค้นหาความรู้ การเรียนจากข่าวและเหตุการณ์ การแก้ปัญหา การใช้อุปกรณ์ การฝึกทักษะทางสังคม และการวัดผล ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนของครูมีผลต่อการปลูกฝังแนวคิดของนักเรียนอย่าง มีนัยสำคัญ

¹⁴สมนึก อ่องเอิบ, "การสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีจากหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515).

¹⁵อนงค์ ประมุขกุล, "บทบาทของการสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการปลูกฝังความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515).

ควาน ชาวหนู¹⁶ (2516) ได้วิจัยเรื่อง "หน่วยการสอนสังคมศึกษา เพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น" มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักสูตร แบบเรียน และหน่วยการสอนสังคมศึกษา เพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น และเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านค่านิยมและวิธีสอนในการปลูกฝังค่านิยม

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตร แบบเรียน และหน่วยการสอนที่สร้างขึ้น ทำให้สัมฤทธิ์ผลทางด้านวิชาการของผู้รับการอบรมซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น และยังพบว่านอกจากผู้รับการอบรมจะมีการเรียนรู้ด้านวิชาการดีแล้ว ยังมีความสามารถในการสอนอยู่ในเกณฑ์ดีด้วย

ด้านการปลูกฝังค่านิยมนั้น หน่วยการสอนที่สร้างขึ้นใช้ได้ผลดี คะแนนที่วัดพฤติกรรมทางค่านิยมของผู้รับการอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และมีแนวโน้มที่จะใช้ปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นได้

บุปผา วงษ์สนธิ¹⁷ (2516) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาทักษะในการสอนสังคมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาให้สามารถพัฒนาทักษะในการสอนสังคมศึกษาแก่เด็กชาวเขา ผลการวิจัยพบว่า ผลการฝึกอบรมได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

¹⁶ควาน ชาวหนู, "หน่วยการสอนสังคมศึกษา เพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

¹⁷บุปผา วงษ์สนธิ, "การพัฒนาทักษะในการสอนสังคมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

เยาวพา เกษะคุปต์¹⁸ (2516) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา" ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบตัวทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. แบบตัวอย่างทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และตัวอย่างบทเรียนที่สร้างขึ้นสามารถประยุกต์ใช้กับผู้เรียนต่างระดับชั้น และต่างระดับความสามารถได้

2. การเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ได้รับความฝึกทักษะ ปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมตลอดจนส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย

จรรยา จัวนาน¹⁹ (2516) ได้ทำการศึกษารื่อง "การฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาในการสอนวิชาสังคมศึกษา" ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูช่วยสอนเด็กชาวเขาให้มีความรู้และความสามารถในการสอนวิชาสังคมศึกษาแก่เด็กชาวเขา และเพื่อทดลองใช้แบบเรียนวิชาสังคมศึกษาที่สร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการสอน มีความสัมพันธ์ในระดับสูง และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

¹⁸เยาวพา เกษะคุปต์, "ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

¹⁹จรรยา จัวนาน, "การฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาในการสอนวิชาสังคมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2516).

การสรวางแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา

ในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการพัฒนาประเทศนั้น มีสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ในปัจจุบันหลายประการ เช่น

1. การพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ ปัจจุบันคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรแห่งชาติกำลังดำเนินการอยู่ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2520

2. การพัฒนาระบบการบริหารการศึกษา เช่น การกระจายอำนาจไปให้ท้องถิ่น จัดการศึกษามากขึ้น ทำให้ระบบการบริหารการศึกษามีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนาเทคนิควิธีสอน โดยนำเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการศึกษา เช่น สอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จัดชั้นเรียนแบบศูนย์การเรียน การเรียนแบบเอกศภาพ และอื่น ๆ ตลอดจนได้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในด้านการศึกษา

4. การพัฒนาค่านิยมทัศนคติการศึกษา ปัจจุบันได้มีการพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของกระบวนการเรียนรู้ และกลไกบริหารการศึกษา

5. การพัฒนาบุคลากร มีการอบรมครูและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาอยู่เสมอ ทั้งอบรมก่อนประจำการและระหว่างประจำการ

การพัฒนาอีกด้านหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหนังสือแบบเรียนและคู่มือครูในค่านแบบเรียนนั้นได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งรูปแบบและเนื้อหาสาระ ในอนาคตอันใกล้นี้คงจะมีแบบเรียนส่วนหนึ่งสำหรับใช้ทั่วไป และแบบเรียนอีกส่วนหนึ่งที่จัดขึ้นตามความต้องการ และความจำเป็นของท้องถิ่น คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา²⁰ มีความเห็นว่า "ในระดับชั้นประถมศึกษาจะถือหลักให้มีแบบเรียนน้อยเล่ม แต่บริบูรณ์ด้วยเนื้อหาสาระ" สำหรับคู่มือที่ช้คู่กับหนังสือแบบเรียนนั้น ยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะ

²⁰คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, แนวทางปฏิรูปการศึกษาสำหรับ
รัฐบาลในอนาคต: รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพฯ-
มหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2518), หน้า 44.

คู่มือที่ใช้เฉพาะครู (Teacher edition) ดังนั้น แบบจำลองการสอนจึงเป็นสิ่งอันสำคัญ
ระหว่างหลักสูตรกับนักเรียนที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสอน

พื้นฐานการสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา

การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนเด็ก
ชาวเขา ยึดหลักดังนี้

1. หลักสูตรการอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา พุทธศักราช 2516 ของแผนก
วิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวางเค้าโครงให้อยู่ในขอบเขต
เนื้อหาของหลักสูตร

2. แผนสร้างแบบเรียน (Blue Print) ซึ่งบรรจุเนื้อหาแบบเรียนแต่ละเล่ม
และแต่ละบทไว้ เป็นหลักประกอบในการสร้าง

3. หน่วยการสอนทั้ง 5 เป็นแกนกลาง คือ

หน่วยที่ 1 ฉันเป็นคนไทย

หน่วยที่ 2 ชีวิตที่มีความสุข

หน่วยที่ 3 บ้านเมืองของเรา

หน่วยที่ 4 บุคคลที่เรายกย่อง

หน่วยที่ 5 หลักการที่เราเชื่อถือ

หน่วยการสอนทั้ง 5 หน่วย แทรกค่านิยมทางสังคม 12 หรือ 20 ข้อ ตามความ
เหมาะสม และในหน่วยหนึ่ง ๆ จะแบ่งเป็นตอน ๆ ถ้าเนื้อหาตอนใด คมมากหรือเห็นสมควร
จะแบ่งเป็นส่วนย่อย ๆ ก็ได้ แบ่งเป็นส่วนย่อยให้เหมาะสม

4. แบบเรียนสังคมศึกษาสำหรับชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับเด็กชาวเขา ผู้วิจัย
ได้พยายามจัดเนื้อหา ประสบการณ์กิจกรรมและอุปกรณ์การสอน ในแบบจำลองการสอนให้สอดคล้อง
คล่องกับเนื้อหาในแบบเรียน

5. ผู้วิจัยได้ดำเนินวิธีสอนโดยพยายามจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้มุ่งเน้นในเรื่อง
ความรู้ความเข้าใจ ค่านิยม ทักษะ และทัศนคติ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมและประสบการณ์ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารและหนังสือ
อ่านประกอบไว้ให้มาก เพื่อให้ครูได้เลือกใช้ตามความเหมาะสม

(เอกสารตามข้อ 1, 2, 3 และ 4 โปรดชอคูโคที่แผนกวิชาประถมศึกษา)

ลักษณะโครงสร้างและองค์ประกอบของแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สร้างขึ้นเพื่อทดลองใช้เป็นคู่มือ
ครูสำหรับการอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาแบบจำลองการสอนนี้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4
ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับบทนำ ในส่วนนี้ประกอบด้วย

คำแนะนำเบื้องต้น

หน่วยที่..... ชื่อหน่วย.....

ตอนที่..... ชื่อตอน.....

ส่วนที่..... ชื่อส่วน.....

ความนำ

ความมุ่งหมาย

แนวคิดสำคัญ

แนวคิดย่อย

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับเนื้อหาสังเขป

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับสิ่งเสริมประสบการณ์ ในส่วนนี้ประกอบด้วย

ปัญหาหาคิด

หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครูและนักเรียน

รายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

แหล่งวิทยาการ

อุปกรณ์

เพลง

เล่นสนุก (เกม)

คำใหม่

ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับประสบการณ์และกิจกรรม ในส่วนนี้ประกอบด้วย

กิจกรรมเสนอแนะ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ช่วงเวลา

แบบทดสอบ (ถ้ามี)

เอกสารเสริมประสบการณ์

(โปรดดูคำแนะนำโดยละเอียดในตัวอย่างจำลอง)

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา

ลักษณะโครงสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

<p>บทนำ</p>	<p>คำแนะนำเบื้องต้น หน่วยที่.....ชื่อหน่วย..... ตอนที่ชื่อตอน ส่วนที่ชื่อส่วน</p> <p>ความนำ ความมุ่งหมาย</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>ความคิดสำคัญ</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>แนวคิดย่อย</p> </div>
<p>เนื้อหา</p>	<p>เนื้อหาตั้ง เชป</p>
<p>สิ่งเสริม ประสบการณ์</p>	<p>ปัญหาคิด หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครูและนักเรียน รายชื่อเอกสาร เสริมประสบการณ์ แหล่งวิทยาการ อุปกรณ์ เพลง เลนสนุก คำใหม่</p>

ประสพการณ์ และกิจกรรม	กิจกรรมเสนอแนะ
	ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ช่วงเวลา
	แบบทดสอบ (ถ้ามี) เอกสาร เสริมประสพการณ์

คำแนะนำเบื้องต้น

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอน สร้างขึ้นเพื่อช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสร้างแบบจำลองการสอนชุดนี้ ได้ยึดหลักสูตรการอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา พุทธศักราช 2516 และแบบเรียนสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหลัก

ลักษณะโครงสร้างแบบจำลองการสอนแต่ละตอนจะมีลักษณะเหมือนกัน ในแต่ละตอนจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ ๆ คือ บทนำ เนื้อหา สิ่งเสริมประสพการณ์ และประสพการณ์และกิจกรรม ในแต่ละส่วนยังแบ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ ดังนี้

1. ส่วนบทนำ เป็นส่วนที่บอกให้ทราบถึง หน่วย ชื่อหน่วย ตอน ชื่อตอน ความนำ ความมุ่งหมาย แนวคิดสำคัญ และแนวคิดย่อย

คำแนะนำเบื้องต้น บอกถึงวิธีใช้แบบจำลองการสอนและการนำแบบจำลองการสอนไปใช้

ความนำ

บอกถึงลักษณะเฉพาะของแบบจำลองการสอนในแต่ละตอนว่าต้องการให้ครูผู้สอนเน้นสิ่งใดเป็นพิเศษ เป็นการสื่อความหมายให้ครูผู้สอนทราบโดยเฉพาะ

<u>ความมุ่งหมาย</u>	บอกความมุ่งหมายของ เรื่องที่สอนเป็นข้อ ๆ ทั้งความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และความมุ่งหมายเชิงมโนธรรม จะเน้นความสำคัญค่านิยมแล้วแต่ลักษณะของ เนื้อหา
<u>แนวคิดสำคัญ</u>	คือความคิดสำคัญที่ได้จาก เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่ง เมื่อผู้สอนได้สอนไปแล้วทำให้นักเรียนเกิดความคิด กังวล แนวคิดสำคัญนำมาจากหนังสือแบบเรียน
<u>แนวคิดย่อย</u>	คือความคิดส่วนย่อย ๆ ที่ได้จาก เนื้อหา และจากแนวคิดสำคัญ

2. ส่วนเนื้อหา เป็นการนำเอาเนื้อหาโดยสังเขปจากหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาได้ไว้เพื่อความสะดวกในการเตรียมเนื้อหาสำหรับการสอนของครู

3. ส่วนสิ่งเสริมประสบการณ์ เป็นส่วนที่ครูจะต้องเตรียมเพื่อที่จะไปเสริมให้การทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ในค่านิยมเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนนี้จะประกอบด้วย

ปัญหาหน้าคิด เป็นรายการปัญหาที่เสนอไว้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อปัญหา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์และกิจกรรม ผู้สอนตระหนักว่า ปัญหาหน้าคิดไม่ใช่ข้อทดสอบ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สำหรับครู เป็นการ เสนอรายชื่อหนังสือ หรือเอกสารที่ครูพึงอ่านหรือค้นคว้า เพื่อให้ความรู้ลึกซึ้งในเรื่องที่สอนยิ่งขึ้น

สำหรับนักเรียน เป็นการ เสนอรายชื่อหนังสือหรือเอกสารสำหรับนักเรียน จะใช้อ่านประกอบหรือค้นคว้า

แหล่งวิทยากร เป็นการ เสนอแนะบอกแหล่งที่จะค้นคว้าหาความรู้สำหรับครูและนักเรียนซึ่งอาจจะเป็นสถานที่หรือบุคคล

อุปกรณ์ เป็นรายชื่ออุปกรณ์ที่เสนอไว้เพื่อใช้ประกอบการสอนในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้หากทำได้ครูควรนำเอารายการวิทยุโรงเรียน ของกองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นกิจกรรมการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยซึ่งมีสถานีวิทยุกระจาย

เสียงออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียน วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับภาคเหนือ
ดังนี้

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดพิษณุโลก ออกอากาศ
ตั้งแต่เวลา 9.30 - 11.30 น. กระจายเสียงด้วยควมถี่ 1030 กิโลเฮิรตซ์ ขนาดความยาว
คลื่น 340.26 เมตร
 2. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดตาก ออกอากาศตั้งแต่
เวลา 13.00 - 14.30 น. กระจายเสียงด้วยควมถี่ 880 กิโลเฮิรตซ์ ขนาดความยาวคลื่น
340.90 เมตร
 3. สถานีวิทยุกระจายเสียง กวส.2 จังหวัดแพร่ ออกอากาศตั้งแต่เวลา
13.00 - 14.00 น. กระจายเสียงด้วยควมถี่ 1220 กิโลเฮิรตซ์ ขนาดความยาวคลื่น
235.90 เมตร
 4. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดลำปาง ออกอากาศ
ตั้งแต่เวลา 9.00 - 10.30 น. กระจายเสียงด้วยควมถี่ 1150 กิโลเฮิรตซ์
 5. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดน่าน ออกอากาศตั้งแต่
เวลา 10.30 - 11.30 และ 13.00 - 13.30 น. กระจายเสียงด้วยควมถี่ 1370 กิโลเฮิรตซ์
- เพลง เป็นชื่อเพลง และคำร้องที่ได้จากแบบเรียนและเพลงอื่น ๆ ซึ่งมีความ
เหมาะสมกับเนื้อหา
- เล่นสนุก (เกม) เป็นการเสนอชื่อเกมจากแบบเรียน และอธิบายวิธีการเล่นเกม
นั้น ๆ ไว้ เพื่อครูผู้สอนจะนำไปใช้เป็นกิจกรรมเสริมหรือกิจกรรมหลักของการเรียนในเรื่อง
นั้น ๆ
- คำใหม่ หมายถึงคำใหม่สำหรับนักเรียน หรือคำที่นักเรียนควรจำ
4. ส่วนประสบการณ์และกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมใดก็ตามครูควรคำนึงว่า ให้
นักเรียนมีพฤติกรรมและเกิดแนวคิดตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ส่วนประสบการณ์และกิจกรรม
ประกอบด้วย
- กิจกรรมเสนอแนะ เป็นรายการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้อย่างกว้าง ๆ
เพื่อให้ครูได้เลือกใช้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา หรือเรื่องที่สอน เวลา สภาพของสิ่งแวดล้อม

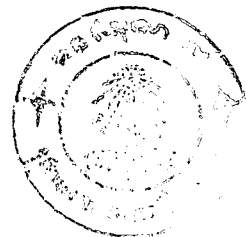
ลอมตลอดจนความสามารถที่ครูจะจัดทำได้

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ช่วงเวลา เป็นการเสนอกิจกรรมการสอน
เฉพาะเรื่อง ซึ่งอาจจะบรรจุความมุ่งหมายบางข้อ และแนวคิดบางประการอาจใช้เวลา
2 - 3 ชั่วโมง

แบบทดสอบ เป็นข้อทดสอบในแต่ละเรื่อง หรือตอนนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่ง
ของการประเมินผล

เอกสารเสริมประสบการณ์ เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน เป็นสิ่ง
จะขยายความรู้ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนแก่
ผู้เรียน

อนึ่งแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา
ชุดนี้ ไม่ใช่บันทึกการสอน แต่เป็นเพียงคู่มือครูที่จะช่วยชี้แนวทางในการสอนแก่ครู เมื่อครูจะ
นำไปใช้จะต้องทบทวนบันทึกการสอน โดยอาศัยแบบจำลองการสอนนี้

- หน่วยที่ 1 ฉันทน์ เป็นคนไทย
ตอนที่ 1 แผ่นดินไทย
ส่วนที่ 1 ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ความนำ

แบบจำลองการสอน เรื่องลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของประเทศไทย มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอนสร้างชั้น เพื่อจะช่วยให้การเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ ครูควร เน้นแนวคิดที่ว่า ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของพลเมือง ในการสอนเรื่องนี้อาจจะใช้ช่วงเวลาในการสอนประมาณ 2 ช่วงเวลา กิจกรรมสอนที่ครูควรเน้นเป็นพิเศษคือ การฝึกทักษะให้นักเรียนลงตำแหน่งที่ตั้งของภาค และสามารถบอกที่ตั้งของภาค ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศได้ถูกต้อง นอกจากนั้นควรจะต้องปลูกฝังความชื่นชมยินดีใน ภูมิประเทศและภูมิอากาศ อันเป็นท้องถิ่นของตน

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนสามารถบอกและชี้ที่ตั้งของภาคทั้งสี่ของประเทศไทยได้
2. ให้นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือ และภาคอื่น ๆ
3. ให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือได้
4. ให้นักเรียนสามารถแบ่งอาณาเขตของภาคทั้งสี่ลงในแผนที่ได้
5. ให้นักเรียนฝึกวางแผนและทำงานร่วมกัน
6. ให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในความเป็นคนไทย
7. ให้นักเรียนเกิดความรักท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

แนวคิด

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของพลเมือง

ลักษณะพื้นที่ที่แตกต่างกัน ทำให้พลเมืองมีสภาพความเป็นอยู่ไม่เหมือนกัน

ภูมิประเทศและภูมิอากาศทำให้เกิดทรัพยากรในท้องถิ่น

มนุษย์มีความสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

เนื้อหาสังเขป

ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทยถ้าแบ่งตามลักษณะพื้นที่แล้ว เราแบ่งได้ 4 ภาคคือ

1. ภาคเหนือ ประกอบด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน ยอดเขาคอยอินทนนในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในภาคนี้นับว่า เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคนี้เป็นที่ราบสูง มีภูเขาอยู่ทั่วไปแต่ไม่มาก และไม่สูงเท่าภาคเหนือ เทือกเขาคงพญาเย็น เป็นเทือกเขาซึ่งกั้นระหว่างภาคกลางกับภาคเหนือ พื้นที่ในภาคนี้เป็นดินปนทราย ป่าไม้เป็นป่าไม้เบญจพรรณ
3. ภาคกลาง พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน พื้นที่ของภาคนี้จึงเหมาะแก่การเพาะปลูกมาก
4. ภาคใต้ พื้นที่ทางภาคนี้เป็นแหลมแคบ ๆ ยาวยื่นลงไปในทะเล ด้านตะวันตกติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย ด้านตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทย

ลักษณะภูมิอากาศ ประเทศไทยอยู่ในเขตร้อน มีลมมรสุมพัดผ่านเป็นประจำ ฤดูในประเทศไทยมี 3 ฤดู คือ

1. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมไปจนถึงเดือน ตุลาคม ฤดูนี้ฝนจะตกชุกมาก อากาศจึงชุ่มชื้นเย็นสบาย
2. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายนไปจนถึงเดือน กุมภาพันธ์ ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะหนาวกว่าภาคอื่น ๆ
3. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคมไปจนถึงเดือน เมษายน ฤดูนี้อากาศจะร้อน พื้นที่ทั่วไปจะแห้งแล้งมาก

ปัญหาคิด

1. ลักษณะภูมิประเทศของภาคต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไรร
2. ลักษณะภูมิอากาศของภาคเหนือ ต่างกับภาคอื่นอย่างไร
3. ทำไมคนทางภาคเหนือจึงมีอาชีพสำคัญทางการทำป่าไม้และเพาะปลูก
4. ทำไมภาคกลางจึงปลูกข้าวมากกว่าภาคอื่น ๆ
5. การที่ทางภาคเหนือมีภูเขา มีชื่อคืออะไร

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สำหรับครู

1. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. คู่มือนิเทศการศึกษาวิชาสังคมศึกษา.
สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย, 2511.
2. สวาท เสนาณรงค์. คู่มือการสอนวิชาภูมิศาสตร์, พระนคร, 2510.
3. ประเสริฐ วิทยารัฐ. ภูมิศาสตร์กายภาพ. โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์ พระนคร,
2505.
4. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. โครงการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2516.
5. _____. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย. (ฉบับราชบัณฑิตยสถาน) โรงพิมพ์
พระจันทร์ พระนคร, 2507.
6. ทองใบ แดงน้อย. แผนที่ภูมิศาสตร์. โรงพิมพ์วัฒนาพานิช กรุงเทพฯ, 2516.

สำหรับนักเรียน

1. กระทรวงศึกษาธิการ. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (ฉบับปรับปรุง)
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2515
2. _____. เที่ยวเมืองไทยตอน 2 (ภาคเหนือ), พ.ศ. 2515.
3. ทองใบ แดงน้อย. สมุดหัดเขียนแผนที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
กรุงเทพมหานคร, 2516.
4. กระทรวงศึกษาธิการ. บ้านเมืองของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3,
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2515.
5. _____. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2514.
6. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. อาชีพของชาวไทยเล่ม 3. โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร, 2504.

เอกสาร เสริมประสบการณ์

1. การ เกิดฤดู
2. ลมฟ้าอากาศ

แหล่งวิทยาการ

1. ห้องสมุดโครงการอบรมครูช่วยสอน เด็กชาว เขาแม่เหาะ
2. ห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอหรือจังหวัด
3. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. สำนักข่าวสารอเมริกันประจำจังหวัด เชียงใหม่
5. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การรถไฟแห่งประเทศไทย

อุปกรณ์

1. แผนที่ประเทศไทยแสดงการแบ่งภาค
2. แผนที่โครงร่างและแบบฝึกหัดแผนที่
3. ภาพแสดงภูเขา แม่น้ำและป่าไม้ทางภาคเหนือ
4. ภาพแสดงการทำป่าไม้ เหมือนแร่ การประมง ฯลฯ
5. ภาพแสดงการทำนา ข้าวโพค กาแฟ ยาสูบ ฯลฯ
6. แบบจำลองลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย
7. กระดาษทราย
8. เทอร์โมมิเตอร์
9. แผนภูมิเพลง
10. กระเป๋าดิน บัตรคำ แถบประโยค

เพลง

เพลงมารักกัน

เมืองไทยของเรา
เราทั้งหลายมาจาก
มารักกัน มารักกัน
รักกันให้มันยืนนาน (ซ้ำ)

รวมกันมีอยู่สี่ภาค
เหนือ ใต้ ก็มากทั้ง กลาง อีสาน
มารักกันเถิดหนาชาวไทยถ้วนหน้า
จะสร้าชาติไทยเจริญ.

เพลงภาคเหนือ

ภูเขาทางภาคเหนือ
เป็นคันท่าหลายสาย
เชิญเชิญ มาชม (ซ้ำ)
มาซี มาซี มาซี (ซ้ำ)

มีคุณเหลือจะกล่าวได้
ปิง วัง นัน ไฉ ยม นาน ก็มี
เชิญมาชมชาวเหนือ น้ำใจเอื้อเฟื้อ
รูปร่างงาม
อากาศดี ร่มเย็นสบาย

เล่นสนุก (เกม)

เกมหาคำตอบจากแผนที่วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ครูเขียนสลากปัญหาใส่กล่อง แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากปัญหา จับได้อันใดก็ส่งให้ครูเป็นผู้ออก เช่น จังหวัด เชียงใหม่ อยู่ภาคไหนของประเทศไทย จังหวัดใดอยู่ทางทิศตะวันออกที่สุดของไทย อากาศทางภาคเหนือในฤดูหนาวเป็นอย่างไร ฯลฯ เป็นต้น สลากปัญหาของกลุ่มใด กลุ่มนั้นจะเป็นผู้ตอบ กลุ่มใดตอบถูกได้คะแนนรวมมากเป็นฝ่ายชนะ

คำใหม่

คอยอินทนนท์ กงพญาเย็น เบญจพรหม เจ้าพระยา คาบสมุทร
ลพบุรี ฤๅ

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ครูและนักเรียนสนทนาถึงภูมิภาคและภูมิภาคทางภาคเหนือ หรือพานักเรียนออกไปชมสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน
2. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันหลังจากออกไปชมสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียนแล้ว
3. ให้นักเรียนเล่าสภาพภูมิอากาศและภูมิภาคในหมู่บ้านที่นักเรียนอยู่
4. ครูคิดแผนภูมิเพลง "มารักกัน" หรือเพลง "ภาคเหนือ" อธิบายความหมายของเพลงแล้วร้องร่วมกัน
5. ชักถามนักเรียนถึงข้อความที่อยู่ในเนื้อเพลง
6. ครูคิดแผนที่ประเทศไทย ที่แสดงการแบ่งภาคตามลักษณะภูมิภาคแล้วอธิบายภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย
7. ครูวาดแผนที่โครงร่างบนกระดานดำ ให้นักเรียนออกไปแบ่งภาคทั้ง 4
8. แจกแผนที่แบบฝึกหัดให้นักเรียนลงภาคต่าง ๆ พร้อมกับระบายสี
9. ให้นักเรียนอ่านหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา เรื่องลักษณะภูมิภาคและภูมิภาคของประเทศไทย
10. ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันหลังจากอ่านหนังสือแบบเรียนแล้ว
11. ให้นักเรียนเล่าสภาพของภูมิภาคในฤดูกาลต่าง ๆ ว่าแตกต่างกันอย่างไร
12. ให้นักเรียนวาดภาพ แสดงฤดูกาลต่าง ๆ ของประเทศไทย
13. ให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมเรื่อง ลมฟ้าอากาศของประเทศไทย
14. แบ่งหมู่ให้นักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงาน ถึงการประกอบอาชีพของประชากรในภาคต่าง ๆ
15. ครูหรือวิทยากรเล่าเรื่องการทำนาหรือการทำป่าไม้ ปลูกยาสูบ กาแฟ ให้นักเรียนฟัง
16. แบ่งหมู่ให้นักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง

หมู่ที่ 1	ภูมิภาคของภาคเหนือ
หมู่ที่ 2	ภูมิภาคของภาคใต้
หมู่ที่ 3	ภูมิภาคของภาคกลาง

หมู่ที่ 4 ภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

17. ครูแจกลีและกระดาษให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วตามความสนใจ เช่น

- การแต่งกายตามฤดูกาล
- การประกอบอาชีพของภาคต่าง ๆ
- ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือ
- การประกอบอาชีพของชาวเขา

ฯลฯ

18. ฝึกให้นักเรียนหัดอ่านเทอร์โมมิเตอร์เป็นประจำทุกวัน

19. ให้นักเรียนจัดกะบะทรายแสดงลักษณะภูมิประเทศของภาคต่าง ๆ

20. ให้นักเรียนทำสมุดภาพเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนในภาคต่าง ๆ

21. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ครูเขียนข้อสรุปบนกระดานดำให้นักเรียนอ่านแล้ว

บันทึกลงในสมุด

22. เล่นเกม "หาคำตอบจากแผนที่"

23. รวบรวมผลงานของนักเรียนจัดทำป้ายนิเทศ

24. นักเรียนทำแบบฝึกหัดและข้อทดสอบ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงลักษณะภูมิประเทศรอบ ๆ ตัวของนักเรียน
2. คิดแผนภูมิเพลง "ภาคเหนือ" อธิบายความหมายแล้วร้องเพลงร่วมกัน
3. คิดแผนที่ประเทศไทย อธิบายการแบ่งภาค ตามลักษณะภูมิประเทศ
4. ครูวาดแผนที่โครงร่างบนกระดานดำให้นักเรียนออกไปลงที่คั้งของภาคทั้ง 4
5. นักเรียนอ่านหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาสำหรับเด็กชาวเขา เรื่องลักษณะ

ภูมิประเทศ.

6. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงเรื่องราวที่อ่าน

7. แบ่งหมู่ให้นักเรียนออกเป็น 4 หมู่ ให้ค้นคว้าแล้วรายงาน

- กลุ่มที่หนึ่ง ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือ
 กลุ่มที่สอง ลักษณะภูมิประเทศของภาคกลาง
 กลุ่มที่สาม ลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้
 กลุ่มที่สี่ ลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. แจกแบบฝึกหัดแผนที่ให้นักเรียนแบ่งภาคและระบายสี
 9. ซักถามความเข้าใจควยปากเปล่า
 10. เล่นเกมทายปัญหาที่ตั้งของจังหวัด กุเขา แม่น้ำ ฯลฯ

แบบทดสอบ

- ก. จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด
- 1. ลักษณะภูมิประเทศของภาคกลางเป็นที่ราบลุ่ม
 - 2. ในฤดูหนาวอากาศทางภาคเหนือหนาวกว่าทางภาคใต้
 - 3. ภาคที่มีการทำนามากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 4. ลักษณะภูมิประเทศทางภาคเหนือเต็มไปด้วยภูเขาสลับซับซ้อน
 - 5. ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยอยู่ในภาคอีสาน
- ข. จงเขียนเครื่องหมาย / ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกที่สุด
6. ภูมิประเทศทางภาคเหนือมีลักษณะอย่างไร
 - ก. เป็นที่ลุ่ม
 - ข. เป็นที่ราบ
 - ค. เป็นที่สูง
 - ง. เป็นที่ต่ำ
 7. ภาคใดที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง
 - ก. ภาคใต้
 - ข. ภาคเหนือ
 - ค. ภาคกลาง
 - ง. ภาคอีสาน

8. จังหวัดใด ไม่อยู่ ทางภาคเหนือ
- แพร่, น่าน
 - ลำพูน, ลำปาง
 - เชียงราย, เชียงใหม่
 - นครสวรรค์, นครนายก
9. เทือกเขาคงพญาเย็นอยู่ในภาคใด
- ภาคเหนือ
 - ภาคกลาง
 - ภาคใต้
 - ภาคอีสาน
10. ป่าไม้ที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือข้อใด
- ป่าดงดิบ
 - ป่าไม้ชายเลน
 - ป่าไม้สะแกกรัง
 - ป่าไม้เบญจพรรณ
11. ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตอะไร
- เขตร้อน
 - เขตหนาว
 - เขตอบอุ่น
 - เขตกอนขางร้อน
12. ลมอะไรที่พัดผ่านประเทศไทยเป็นประจำ
- ลมหนาว
 - ลมร้อน
 - ลมมรสุม
 - ลมไต้ฝุ่น

13. คำนทิสตะวันตกของประเทศไทยทางภาคใดติดต่อกับอะไร
- ลาวไทย
 - ทะเลจีน
 - ทะเลจีนใต้
 - ทะเลอันดามัน
14. เดือนอะไรที่ร้อนที่สุดในประเทศไทย
- มีนาคม
 - เมษายน
 - ธันวาคม
 - มกราคม
15. แม่น้ำอะไรที่ไหลผ่านภาคกลาง
- ปิง - วัง
 - ยม - นาน
 - มูล - ชี
 - เจ้าพระยา - ท่าจีน

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง ลมฟ้าอากาศ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนที่มีลมมรสุมพัดผ่านเป็นประจำ ดังนั้นเมื่อถึงหน้าหนาวอากาศของประเทศไทยจึงไม่หนาว ลมฟ้าอากาศในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลในรอบปีหนึ่ง ๆ มี 3 ฤดู คือ

1. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนกันยายน ฝนมักตกชุกในราวเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน อากาศชุ่มชื้นเย็นสบาย ไม่ร้อนไม่หนาว เดือนตุลาคมเป็นระยะที่มีลมมรสุมแปร เปลี่ยนจากตะวันตกเฉียงใต้เป็นตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศเย็นลงและแห้งแล้งทางภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนืออากาศเย็นมากกว่าภาคอื่น ๆ

3. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมไปจนถึงเดือนเมษายน ฤดูนี้เป็นระยะที่มีลมมรสุมเปลี่ยนจากตะวันออกเฉียงเหนือเป็นตะวันตกเฉียงใต้ พื้นที่โดยทั่วไปแห้งแล้ง อากาศร้อนจัด

ทางภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนืออากาศร้อนกว่าภาคอื่น ๆ ลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปในรอบปีหนึ่ง ๆ ทำให้การดำเนินชีวิตของคนไทยแตกต่างกันไปตามฤดูกาล และแตกต่างกันไปตามภาคที่เราอาศัยอยู่ดังนี้

ภาคกลาง ในฤดูฝน ฝนตกชุก พันคืนชุ่มชื้นสะดวกในการปรับพื้นที่เพื่อประกอบการกิจกรรม เช่นการทำนา ทำสวนผลไม้ สวนยางพารา ทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง ไร่สับปะรด น้ำฝนช่วยให้พืชพันธุ์ธัญญาหารเจริญงอกงาม เมื่อถึงฤดูหนาวอากาศเย็นลง น้ำน้อยลงฝนหยุดตกก็ เป็นเวลาที่คนชาวหรือพืชพันธุ์ธัญญาหารที่ปลูกไว้แตกต่อนฤดูฝนเจริญเติบโตออกรวงและสุกในราวเดือนธันวาคมและมกราคม ชาวนาบางพวกจะปลูกพืชพันธุ์ลงในที่นาเพื่อหารายได้เพิ่มเติม เช่นแตงโม ผักกาดหัว และผักต่าง ๆ

แถบชายทะเลในอ่าวไทย มีปลา กุ้ง หอย และปูชุกชุม จึงมีผู้ประกอบการอาชีพเป็นชาวประมงจับสัตว์ทะเลมีใช้น้อย

ภาคเหนือ อุดมด้วยป่าไม้ ไม้ใหญ่ ๆ ในป่ามีมาก คือไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ฯลฯ ในฤดูฝน ฝนตกชุก แต่พื้นที่ในภาคเหนือแห้งแล้งเร็วกว่าภาคกลาง เพราะน้ำฝนไหลลงสู่ที่ราบภาคกลางโดยเร็ว ด้วยเหตุนี้พืชพันธุ์ในภาคเหนือมักจะแก่เร็วกว่าภาคกลาง ชาวนาทางภาคเหนือจึงเก็บเกี่ยวข้าวก่อนชาวนาทางภาคกลาง ดังนั้นเพื่อหารายได้เพิ่มเติม ในฤดูหนาวประชาชนในภาคเหนือจะทำอุตสาหกรรมในครอบครัว เช่น ทำร่ม ทอผ้า แกะสลักไม้ ทำเครื่องเงินและเครื่องเงิน คนที่อยู่ในที่ราบใกล้แม่น้ำอาจจะปลูกพืชอีกครั้งหนึ่ง พืชที่ปลูกได้ผลดีในภาคเหนือได้แก่ กะหล่ำปลี หัวหอม กระเทียม ถั่ว มันฝรั่ง ยาสูบ และลำไย เป็นต้น

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูฝน ฝนตกลงมาทำให้พื้นที่ชุ่มชื้น ชาวนาลงมือทำนาปลูกข้าวและทำไร่ต่าง ๆ เช่นปลูกปอ และข้าวโพด เป็นต้น พอถึงต้นฤดูหนาว พืชผลที่ปลูกจะแก่พอที่จะเก็บเกี่ยวได้ แต่เนื่องจากแถบนี้เป็นที่ดอนพื้นที่ไม่ขังน้ำ ฝนหมดเร็ว พื้นที่แห้งแล้งพลเมืองจึงใช้ที่ดินเพื่อการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู วัว ควาย และม้า การอาชีพอย่างอื่นก็มีการเลี้ยงไหม เพื่อใช้ทอผ้า ทำเครื่องจักรสาน และทำเกลือสินเธาว์ตามบริเวณที่ดินที่มีแร่เกลือปนอยู่

ภาคใต้ อากาศเย็นสบายตลอดปี มีฝนตกตั้งแต่เดือนมิถุนายนไปจนถึงเดือนมีนาคม ฝนตกชุกบ้าง ห่างบ้าง ตามความเคลื่อนไหวของลมมรสุม พืชผลในภาคใต้ที่ปลูกกันมากมักเป็นพืชผลที่ต้องการน้ำมาก เช่นยางพารา มะพร้าวและผลไม้ต่าง ๆ เช่นลำไย สะตอ ทุเรียน เป็นต้น

หน่วยที่ 2 บ้านเมืองของเรา

ตอนที่ 2 การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง "การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร" นี้มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอนสร้างขึ้นเพื่อช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า "การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน" ในการสอนเรื่องนี้ครูอาจใช้เวลาในการสอนประมาณ 3 ชั่วโมง กิจกรรมที่เกี่ยวกับวิธีการออกเสียงเลือกตั้ง ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนที่มีต่อประเทศชาติ

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้
2. ให้นักเรียนสามารถแสดงวิธีการออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้
3. ให้นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้
4. ให้นักเรียนเขียนอธิบายผลดีและผลเสียของการไปลงคะแนนและไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
5. ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
6. ให้นักเรียนนิยมชมชอบในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข

แนวคิด

การไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เป็นการใช้สิทธิของคนไทย

ผู้แทนราษฎรคือผู้แทนตัวเรา เราเลือกผู้แทนที่มีแนวปฏิบัติ
อย่างที่เราต้องการ

เราเลือกผู้แทนฯ ผู้แทนฯ เป็นรัฐบาล รัฐบาลบริการเรา

เนื้อหาสังเขป

พระทิพ จะแล จะพะ คอผี เป็นชาวเขาที่มีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน 20 ปีบริบูรณ์ ไม่เป็นพระสงฆ์หรือนักบวช มีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบถ้วน เป็นผู้ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ ผู้ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ ผู้ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งถ้าไปตรวจรายชื่อที่อำเภอ ไม่มีชื่อของตนซึ่งมีสิทธิเลือกตั้ง ต้องยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ก่อนวันเลือกตั้ง 15 วัน

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองตนเอง โดยเลือกผู้แทนราษฎรไปออกกฎหมายคุ้มครองช่วยเหลือตัวเรา ผู้แทนที่เราเลือกจะไปเป็นคณะรัฐบาลควบคุมดูแลราชการซึ่งทำงานรับใช้ประชาชน ดังนั้นถ้าประชาชนรู้จักเลือกผู้แทนที่ดี ประชาชนก็จะได้รับรัฐบาลที่ดี

วิธีเลือกผู้แทนที่ดี

1. คุณนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครคนนั้นสังกัดอยู่ว่าเราชอบนโยบายของพรรคไหน

2. พิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครประกอบด้วยว่าเขามีความตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม ซื่อสัตย์และเข้าใจความต้องการของท้องถิ่นที่เราอยู่หรือไม่

ผลร้ายของการไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

1. จะทำให้ได้ผู้แทนที่เป็นเสียงของคนจำนวนน้อย
2. จะทำให้คนชั่วครองเมือง
3. ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ไม่สนับสนุนระบอบประชาธิปไตย
4. ได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดี
5. ทำให้คนดี ๆ ไม่กล้าสมัคร
6. ทำให้เกิดพลร่มคือคนขโมยไปใช้สิทธิแทน
7. เป็นการปฏิเสธการปกครองโดยประชาชน
8. เสียงเดียวของท่านอาจเป็นเสียงชี้ขาด อย่างนี้กว่าไม่เป็นไร
9. เสียงทุกอย่างย่อมเป็นเสียงสวรรค์
10. ผู้สมัครจะเสียไปทั้งหมดทุกคนเป็นไปไม่ได้

ปัญหาาคิด

1. "อำนาจอธิปไตย เป็นของปวงชนชาวไทย" ท่านเข้าใจว่าอย่างไร
2. "ประชาธิปไตย คือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน" หมายความว่าอย่างไร
3. การปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นคืออะไร
4. การนอนหลับหิวสิดี เป็นผลเสียอย่างไร
5. การเลือกผู้แทนผิดเกิดผลเสียอย่างไร
6. ถ้าท่านเห็นผู้ที่นอนหลับหิวสิดีท่านจะแนะนำเขาอย่างไร
7. ท่านจะเลือกผู้แทนราษฎรที่มีคุณสมบัติอย่างไร

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สำหรับครู

1. หน่วยงานนิเทศก กรมสามัญศึกษา. โครงการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2516.
2. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทำอย่างไร. โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร, 2517.
3. _____ . รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517. โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ กรุงเทพมหานคร, 2517.
4. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. ประชาธิปไตยสำหรับชาวเขาชาวบ้าน. โรงพิมพ์พิมพ์เขต กรุงเทพฯ, 2516.
5. สันโฆ เต็มแสงเลิศ. นิทรรศการประชาธิปไตย, บริษัทพิมพ์จำกัด (แผนกการพิมพ์), กรุงเทพมหานคร, 2516.
6. ชายน้อย บันยารชุน. "หน้าที่ของชนชาวไทยเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร", วารสารประชาสงเคราะห์, ฉบับที่ 6 (ธันวาคม), 2516.

สำหรับนักเรียน

1. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (ฉบับปรับปรุง) , โรงพิมพ์คุรุสภา กรุงเทพมหานคร, 2515.
2. จันทร ชุ่มเมืองปัก. แบบเรียนหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ พระนคร, 2513.
3. _____ . แบบสอนอ่านสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช พระนคร, 2514.
4. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทำอย่างไร. โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร, 2517.
5. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. บ้านเมืองของเรา แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2515.

เอกสารเสริมประสบการณ์

1. หน้าที่ของปวงชนชาวไทย เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
2. การเลือกตั้ง
3. การปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งวิทยากร

4. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
5. หอสมุดประชาชน
6. สื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์
7. โรงเรียน
8. ที่ว่าการอำเภอ
9. ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และบุคคลที่เข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย

อุปกรณ์

1. ภาพรัฐสภาแห่งประเทศไทย

2. ภาพเปรียบเทียบการปกครองระบอบประชาธิปไตยกับการปกครองระบอบเผด็จการ
3. ภาพการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
4. ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
5. บัตรคำ
6. บัตรเลือกตั้ง
7. หีบลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
8. กระเป่าผนัง
9. ภาพพลิกบันได 5 ขั้นของการเลือกตั้ง
10. บัญชีรายชื่อนักเรียนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
11. แผนภูมิเพลง "ร่ำวงเลือกผู้แทน"

เพลง
เพลง ร่ำวงเลือกผู้แทน

- (สร้อย) มาเลือกผู้แทนของเรา เพื่อให้ตัวเขาพูดแทนเราในสภา
เลือกคนดี ๆ เกิดหนอย่ามัวรอช้าไว้แทนตัวเรา ขอย่านอนหลับทับ
สิทธิอย่าเลือกคนดีจะถูกหลอกลวงเอา หากคนดี ๆ แทนเราช้าทำไม
เล่า เพื่อพวกเราจะสบาย
- (หญิง) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกจำปี อย่าเห็นแก่เพื่อนเขาวาทีจะเจ็บดวงฤดีไปจนตาย
(สร้อย)
- (หญิง) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกราตรี อย่าเห็นแก่ญาติพี่น้องดีจะเจ็บดวงฤดีไปจนตาย
(สร้อย)
- (ชาย) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกอัญชัญ อย่าเห็นแก่สินจ้างรางวัลจะเจ็บชีวิตไปจนตาย
(สร้อย)
- (ชาย) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกกระถิน อย่าเห็นแก่การเลี้ยงการกินจะเจ็บใจจันท
ไปจนตาย (สร้อย)
- (หญิง) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกทานตะวัน ใครให้อะไรเอาหั้นนั้นแต่เมื่อถึงวันจะเลือก
คนดี (สร้อย)

เพลง ฉันเป็นคนไทย

ฉันเป็นคนไทยทั้งกายและจิต
รักชาติสามัคคี เป็นพี่น้อง

ครองสิทธิ์ร่วมพลัง เราทั้งผอง
ปกป้องชาติไทยไว้ให้นาน

เล่นสนุก (เกม)

1. เกมทำตามคำสั่ง

วิธีเล่น

ให้นักเรียนคนหนึ่งออกไปยืนหน้าชั้น (หรือกลางวง) แล้วออกคำสั่งให้เพื่อน ๆ ทำตาม เช่น ให้จับส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ให้กระโดด ยืนขึ้น นั่งลง ฯลฯ เป็นต้น ใครปฏิบัติผิดไปจากคำสั่งต้องออกจากการแข่งขัน มีการเปลี่ยนผู้ออกคำสั่งบ้าง เกมนี้เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม

2. เกมบอกชื่อดอกไม้ (หรือชื่อสัตว์) ที่ตนชอบ

วิธีเล่น

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5 คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกชื่อดอกไม้หรือสัตว์ที่ตนชอบคนละอย่างแล้วให้นักเรียนบอกเหตุผลด้วยว่าทำไมจึงชอบดอกไม้หรือสัตว์ชนิดนั้น ๆ จบการเล่นแล้วครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายว่า คนเราแตกต่างกัน รักและชอบอะไรไม่เหมือนกัน ฉะนั้นเราต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ด้วย

คำใหม่

ทะเบียนการ เลือกกิ่ง	ทะเบียนบ้าน	พรรคการเมือง	นักบวช
ผู้มีสิทธิ เลือกกิ่ง	ผู้แทนราษฎร	อำนาจอธิปไตย	

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ตัดแผนภูมิเพลง "ฉันเป็นคนไทย" อธิบายความหมายของเนื้อร้อง แล้วให้นักเรียนร้องเพลง
2. ให้นักเรียนดูภาพรัฐสภา หรือภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น

3. ให้นักเรียนดูภาพถ่าย หรือครูอ่านข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการที่ราษฎรเดินทางเข้าพบผู้แทนราษฎร เพื่อร้องทุกข์หรือให้ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ แล้วสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับภาพหรือข่าวนั้น

4. ครูยกตัวอย่างการปกครองของคนกลุ่มเล็ก ๆ ว่าเขาปกครองกันอย่างไรและให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่าถ้าประชากรมากขึ้นจะปกครองกันอย่างไร

5. นำผลการอภิปรายมาเปรียบเทียบกับสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมใหญ่และมีการปกครองแบบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

6. ครูอธิบายถึงคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยใช้แผนภูมิประกอบการอธิบาย

7. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการนอนหลับทับสิทธิเกิดผลเสียอย่างไร

8. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการที่จะตัดสินใจเลือกใครมาเป็นผู้แทนของเรา แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

9. ครูซักถามว่าใครเคยเห็นเขาออกเสียงเลือกตั้งกันบ้าง

10. ศึกษาภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้นักเรียนดูแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพที่ดู

11. ให้นักเรียนดูภาพพลิกเกี่ยวกับ "บันได 5 ชั้น ในการออกเสียงเลือกตั้ง"

พร้อมกับอธิบายประกอบ

12. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการเลือกตั้งจากต้นจนจบโดยดูภาพพลิกประกอบ

ไปด้วย

13. เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยจัดสภาพการณ์ให้คล้ายกับความเป็นจริงมากที่สุด

14. ให้อ่านหนังสือแบบเรียน หรือค้นคว้าจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม หรือเอกสารเสริมประกอบการณ์

15. แบ่งกลุ่มนักเรียนคนคว่ำ

กลุ่มที่ 1 ความสำคัญของการเลือกตั้ง

กลุ่มที่ 2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิและไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

กลุ่มที่ 3 หน้าที่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กลุ่มที่ 4 วิธีการออกเสียงเลือกตั้ง

16. คิดแผนภูมิเพลง "ร่ำวงเลือกผู้แทน" อธิบายความหมายแล้วร้องเพลงร่วมกัน
17. เล่นเกม ทำตามคำสั่ง และ เกมมอกชื่อคอกไม้
18. สรุป และจัดนิทรรศการการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมงเวลา
(เรื่อง การออกเสียงเลือกตั้ง)

1. ครูถามนักเรียนว่าใครเคยเห็น เขาเลือกตั้งผู้แทนราษฎรบ้าง
2. ตีภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้นักเรียนดูแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น
3. ใ้ครูบัตรเลือกตั้งพร้อมกับสนทนาเกี่ยวกับวิธีการออกเสียงเลือกตั้ง
4. ครูอธิบาย "บันได 5 ขั้นในการเลือกผู้แทนฯ" โดยใช้ภาพพลิกประกอบที่ละภาพจนครบ 5 ภาพอย่างละเอียด
5. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยจัดสภาพการณ์ให้คล้ายคลึงกับการเลือกตั้งจริง ๆ มากที่สุด โดย
 - 5.1. มีโต๊ะให้ผู้มาลงคะแนนเสียงมารับบัตรเลือกตั้ง
 - 5.2. มีโต๊ะที่สมมุติเป็นคูหาให้ผู้มาลงคะแนนเสียงเข้าไปกาหมายเลขที่จะเลือก
 - 5.3. มีโต๊ะให้ผู้มาลงคะแนนเสียงมารับบัตรเลือกตั้ง
 - 5.4. บัตรที่ให้ลงคะแนนเสียงทำให้มีขนาดเท่าของจริง
 - 5.5. หีบลงคะแนนเสียง (อาจจะใช้ปับ หรือกล่องกระดาษ)
 - 5.6. การตรวจนับคะแนนหลังการเลือกตั้ง
5. สรุป ให้นักเรียนซักถามข้อข้องใจแล้วให้นักเรียนร้องเพลง "ร่ำวงเลือกผู้แทน"

แบบทดสอบ

- ก. จงกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด
- 1. ประเทศไทยปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
- 2. พระสงฆ์มีสิทธิเลือกตั้งได้
- 3. ชาวเขามีสัญชาติไทยมีสิทธิเลือกตั้งได้
- 4. อำนาจอธิปไตยคืออำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ
- 5. การยื่นคำร้องเพื่อขอให้มีชื่อในรายนามผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องกระทำก่อนวันเลือกตั้ง 15 วัน
- ข. จงกาเครื่องหมาย / หน้าอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกที่สุด
6. อายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือข้อใด
- ก. 18 ปี
- ข. 20 ปี
- ค. 25 ปี
- ง. 30 ปี
7. บุคคลต่อไปนี้ใครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- ก. ข้าราชการทั่วไป
- ข. พนักงานของรัฐวิสาหกิจ
- ค. บุคคลทั่วไปที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
- ง. บุคคลทั่วไปที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี
8. ข้อใดเป็นคุณสมบัติพิเศษของผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้ง
- ก. ต้องเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ข. ต้องเป็นผู้ที่สังกัดพรรคการเมือง
- ค. ต้องเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธเท่านั้น
- ง. ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9. บุคคลใดที่ไม่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

- ก. ครู
- ข. กำนัน
- ค. ผู้ใหญ่บ้าน
- ง. นักโทษ

10. ลักษณะบัตรในข้อใดที่เป็นบัตรดี

- ก. บัตรที่มีเครื่องหมายสังเกต
- ข. บัตรที่ไม่ได้ทำเครื่องหมาย
- ค. บัตรที่ปรากฏว่าได้พับซ้อนกันมากกว่า 1 บัตร
- ง. บัตรที่ทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย

11. ข้อใดเป็นผลเสียอันเกิดจากการนอนหลับทับสิทธิ

- ก. ทำให้คนชั่วครองเมือง
- ข. ใต้ชื่อว่าไม่เป็นพลเมืองดี
- ค. เป็นการปฏิเสธการปกครองโดยประชาชน
- ง. ถูกทุกข้อ

12. ข้อใดเป็นบันไดขั้นแรกของการเลือกตัวผู้แทน

- ก. คุรูปถ่ายผู้สมัคร
- ข. ตรวจสอบรายชื่อรายชื่อผู้เลือกตั้ง
- ค. แสดงคนต่อกรรมการพร้อมบัตรประจำตัว
- ง. กรรมการอ่านชื่อและที่อยู่ตั้ง ๆ แล้วมอบบัตรให้

13. ลักษณะของผู้แทนในข้อใดที่ควรเลือก

- ก. เป็นญาติของเรา
- ข. เป็นนักเลงใหญ่
- ค. เป็นผู้มีรูปร่างดี
- ง. เป็นผู้มีชื่อเสียงและประวัติดี

14. คำว่า "พอร่ม" หมายถึงข้อใด
- ก. คนที่ขโมยไปใช้สิทธิแทนเรา
 - ข. คนที่ลงคะแนนแล้วกลับมาลงอีก
 - ค. คนที่เป็นหัวคะแนนของผู้สมัคร
 - ง. คนที่รับราชการเป็นทหารพอร่ม
15. ถ้าท่านมีปัญหาสงสัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจะไปสอบถามได้ที่ไหน
- ก. บ้านกำนัน
 - ข. บ้านผู้ใหญ่บ้าน
 - ค. ที่ว่าการอำเภอ
 - ง. ถูกทุกข้อ

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง หน้าที่ของปวงชนชาวไทยเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร คือ การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ซึ่งนิยมชมชอบในนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใด หรือบุคคลกลุ่มหนึ่ง กลุ่มใดของพรรคการเมืองใดโดยเฉพาะ ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นหรือบุคคลกลุ่มดังกล่าวของพรรคการเมืองนั้น โดยหวังที่จะให้ผู้รับสมัครหรือบุคคลเหล่านั้น ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรไปจัดตั้งรัฐบาลกันเอง จุดมุ่งหมายของการเลือกตั้งดังกล่าว จึงเป็นการไต่มาทั้งผู้แทนราษฎรและไต่มาซึ่งรัฐบาลที่สามารถบริหารราชการแผ่นดินตามเจตจำนงของประชาชนส่วนใหญ่ในตัวเอง

ฉะนั้น หน้าที่อันสำคัญของปวงชนชาวไทยที่ต้องการจะไต่มาซึ่งรัฐบาลของประชาชน เพื่อประชาชนและโดยประชาชนอันแท้จริงนั้น ปวงชนชาวไทยทุกคนควรที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามระบอบประชาธิปไตยที่มีอยู่โดยเฉพาะตัวนั้น ดังต่อไปนี้

1. อ่างสิทธิในการเลือกตั้ง โดยปกติแล้วในทุก ๆ ปี ที่ว่าการอำเภอหรือที่ทำการเขตจะทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เริ่มมีคุณสมบัติเลือกตั้งไว้ ณ สำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการเขต หากผู้ใดซึ่งเพิ่งเริ่มมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่มีชื่อของตนในบัญชีรายชื่อนั้น เช่นอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์แล้ว ซึ่งหากว่าตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งให้บุคคลเหล่านั้นมีสิทธิเลือกตั้งได้ แต่ปรากฏว่า ไม่มีชื่อของตนในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งก็ควรจะไปแจ้งยังสำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการเขตที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อให้ใส่ชื่อตนในทะเบียนเลือกตั้งซึ่งเป็นผลให้ตนมีสิทธิเลือกตั้งนั่นเอง

นอกจากนี้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ควรจะไต่ตรวจดูรายชื่อของตนในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ณ สำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการเขต และหากว่า ตนไม่มีชื่อในทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้ยื่นคำร้องต่อเทศมนตรี นายอำเภอ หรือหัวหน้าเขตที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อให้ลงชื่อตนในทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม หากว่าทางสำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการเขต ยกคำร้องเสีย เพราะว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งเปิดโอกาสให้ทำได้ ผู้นั้นควรที่จะยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือยื่นต่อศาลแพ่ง สำหรับบุคคลผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ศาลพิจารณา

และมีคำสั่งต่อไป

2. ไซสิทธิในการเลือกตั้ง ประชาชนทุกคนผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรจะได้ใช้สิทธิเลือกตั้งและลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามใจสมัครในวันเวลาเลือกตั้ง สำหรับวิธีการลงคะแนนเลือกตั้งนั้น อาจจะเป็นโดยวิธีปิดเลขหมายประจำตัวผู้สมัครลงในบัตรเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวงออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งโดยเฉพะ หนึ่ง ผู้เลือกตั้งต้องมีเอกลักษณ์ในการลงคะแนนเลือกตั้งด้วย โดยไม่จำเป็นจะต้องให้ถ้อยคำใด ๆ ว่า ตนใดลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้ใด

3. สนับสนุนการเลือกตั้ง ในระบอบประชาธิปไตย ควรจะได้มีการสนับสนุนการเลือกตั้งให้แก่ประชาชนทั่วไป ดังนั้นผู้บังคับบัญชาในกระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจทั้งหลายก็ดี นายจ้างในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนทั้งหลายก็ดี ควรจะให้การสนับสนุน รวมทั้งครูอาจารย์ในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันทั้งหลายก็ดี ควรจะให้การสนับสนุนตามสมควรแก่ผู้บังคับบัญชา ลูกจ้าง หรือนิสิตที่อยู่ในสังกัดของตนในอันที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งเท่าที่จะทำได้

4. คัดค้านการเลือกตั้ง ไม่ใช่หมายความว่าคัดค้านมิให้มีการเลือกตั้ง แต่หมายความว่า เมื่อผู้ใดเห็นว่า การเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งใดก็ดี หรือการที่บุคคลใดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี เป็นไปโดยมิชอบ สมควรที่จะให้มีการเลือกตั้งใหม่ก็ดี เช่น ถ้ากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งกำหนดว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ หรือประโยคประถมศึกษาตอนต้นของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเทียบเท่าหรือรับรองเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่สี่หรือประโยคประถมศึกษาตอนต้น หากเราทราบว่า ผู้สมัครคนใดขาดคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีชื่ออยู่ในประกาศผู้สมัครซึ่งจะได้รับการเลือกตั้งต่อไป ก็ควรจะยื่นคำร้องคัดค้าน หากว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งเปิดโอกาสให้ทำได้ ถ้าเป็นในท้องที่ต่างจังหวัดก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลจังหวัดนั้น ถ้าในกรุงเทพมหานครก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่ง เพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป

5. คัดค้านผู้เลือกตั้งอื่น ๆ ซึ่งไม่มีสิทธิ กล่าวคือ ก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการเขต จะประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไว้ ณ ที่ทำการ หรือที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้ง ก่อนถึงกำหนดการเลือกตั้ง ถ้าผู้เลือกตั้งคนใดเห็นว่า ผู้ใดซึ่ง

ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เช่นอายุยังไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่กลับมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งก็ควรที่จะยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ หรือหัวหน้าเขต เพื่อขอให้ถอนชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง แต่ถ้านายอำเภอหรือหัวหน้าเขตยกคำร้องเสีย หากว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งเปิดโอกาสให้ทำได้ ผู้นั้นควรที่จะยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้เพิกถอนชื่อผู้เลือกตั้งที่ไม่มีสิทธิออกเสียง วิธีการนี้เป็นการใช้สิทธิอย่างหนึ่งตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งทุกคนมีสิทธิได้เสีย

6. ต้องคืนบัตรเลือกตั้งและเลขหมายประจำตัวผู้สมัคร เมื่อไม่ประสงค์จะลงคะแนนผู้เลือกตั้งคนใดไปเลือกตั้งแล้ว แต่ไม่สมัครจะลงคะแนนเลือกผู้ใด ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ต้องคืนบัตรเลือกตั้งและหมายเลขประจำตัวผู้สมัครให้แก่กรรมการตรวจคะแนน ทั้งนี้เพื่อให้กรรมการตรวจคะแนนได้บันทึกไม่ลงคะแนนนั้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

7. ต้องไม่ทำการใด ๆ อันเป็นการชักขวางต่อความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง ปวงชนชาวไทยผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ดี หรือเป็นผู้ไม่มีสิทธิดังกล่าวก็ดี ไม่ควรกระทำการใด ๆ อันเป็นการก่อกวนหรือชักขวางความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง เช่น จัดการจำหน่ายจ่ายแจก หรือจัดอาหาร สุรา เพื่อเลี้ยงประชาชนหรือทำการโฆษณาที่เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครภายในบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง

8. สังเกตการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ประชาชนควรมีสิทธิที่จะส่งผู้แทนของกลุ่มหรือศูนย์เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการเลือกตั้งในที่ซึ่งจัดไว้อันมีลักษณะที่ผู้สังเกตการณ์สามารถเห็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจคะแนนการเลือกตั้งได้

ด้วยเหตุนี้ การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบการปกครองที่เชิดชูสิทธิและหน้าที่ของประชาชนรวมทั้งให้หลักประกันเสรีภาพของประชาชนเป็นพื้นฐาน ฉะนั้นการใช้สิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนระบอบการปกครองดังกล่าวอย่างยิ่ง ซึ่งควรที่ปวงชนชาวไทยผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนจะต้องใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งทุกสิ่งที่เป็นของประชาชนทั้งหมดตามที่ต้องการ

ชายนอย ปันยารชุน, "หน้าที่ของปวงชนชาวไทยเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร,"
วารสารประชาสงเคราะห์, ฉบับที่ 6 : ธันวาคม 2516.

เอกสารเสริมประสบการณ์
เรื่อง การเลือกตั้ง

แก้ววิ่งหน้าคนไปหาครู "ครูคะ ชาวทุกคนไม่"

ครูรีบวิ่งไปดูและบอกว่า หัวแตก เลือดไหลไม่หยุดอย่างนี้ ครูต้องพาไปหาหมอในเมืองเสียแล้ว
วันนี้ครูตัวก็ไปประชุมเสียด้วย

นักเรียนอยู่กันเจี๊ยบ ๆ นะ ครูจะรีบกลับ

พอครูไปแล้ว นักเรียนก็เล่นกันวุ่นวาย อะอะโครมคราม นักเรียนตัวโตรังแกนักเรียนตัวเล็ก
บางทีทะเลาะกันหยิกกัน ตีกัน เด็กนักเรียนตัวเล็กนั่งร้องไห้อยู่ข้างประตู เพราะนักเรียนตัว
โตเอากระเป๋าทิ้งสือไปซ่อน

แก้วบอกให้นักเรียนทุกคนนั่งเจี๊ยบ ๆ ไม่มีใครยอมทำตาม แก้วบอกให้ออกไปเล่นข้างนอก
ก็ไม่มีใครฟัง ห้องเรียนก็ยุ่ง วุ่นวายอยู่อย่างนั้น เศษกระดาษสกปรกเต็มไปหมด นักเรียน
สองคนหกกลม ซาดลอก แก้วคิดว่า ทำไมจึงยุ่งวุ่นวายกันอย่างนี้ ฉันไม่ชอบเลย

ตอนบ่ายครูกลับมา ทุกคนวิ่งไปหาครู ฟ้องครูกันใหญ่ คนโน้นตีหนู คนนี้เตะผม คนโน้นขโมยของ
คุณครูเขาไปดูห้องเรียนที่สกปรก โตะเกา้อ์เกะกะ แล้วบอกว่า ให้อัดห้องเรียนให้เรียบร้อย
เมื่อนักเรียนนั่งกันเรียบร้อยแล้ว ครูบอกว่า เราควรเลือกหัวหน้าชั้นเสียที

หนูแก้วรีบยกมือถามครู เราจะเลือกหัวหน้าชั้นไปทำไมคะครู

ครูตอบว่า เราเลือกหัวหน้าชั้นไว้เป็นตัวแทนของนักเรียน เขาจะเป็นเพื่อนที่ดีของเธอ
คอยช่วยเหลือเพื่อน ๆ และรักษาระเบียบภายในห้องเรียน

ทำไมครูไม่เลือกเองล่ะครับ เปี้ยกถามขึ้น

ไม่ได้หรอก หัวหน้าชั้นเป็นตัวแทนนักเรียน ไม่ใช่ตัวแทนครู

ครูอาจใช้เขาทำอะไรตามใจครู โดยไม่นึกถึงพวกเธอ เขาทำอะไร เธอก็ไม่ฟัง เพราะเธอ
อาจไม่ชอบเขา แต่ถาเธอเลือกเขาขึ้นมาเอง เธอก็ต้องเคารพเขา เพราะเขาเป็นคนดี

เธอชอบเขา เธอจึงเลือกเขาขึ้นมา แก้วถามว่า คนที่เป็นหัวหน้าชั้นจะใคร่อะไรบางคะ

ครูตอบว่า คนที่เป็นหัวหน้าชั้นจะไม่ใคร่อะไรตอบแทน แต่เขาจะต้องเป็นคนดี เป็นคนที่เสียสละ
ให้อ่อน เพราะเขาต้องเห็นอกกว่าคนอื่นที่ไม่ได้เป็นหัวหน้า ต้องคอยดูแลเพื่อน ให้อยู่กัน

อย่างสงบเรียบร้อย

บอกว่า ผมไม่เป็นหรอก เห็นอวย ควย ไม่ไคอะไรควย

ครูยิ้มและว่า สิ่งที่ได้คือความภาคภูมิใจที่ได้เสียสละเพื่อผู้อื่น คนคินัน เขาทำงานโดยไม่หวังอะไรตอบแทน เมื่อตัวเองสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ เขาก็พอใจแล้ว เราต้องเลือกคนคี่ ๆ

อย่างนี้เป็นหัวหน้าชั้น หัวหน้าชั้นเหมือนกับผู้ใหญ่บานไหมครับครู ไก่ถามขึ้น

คล้ายกัน หัวหน้าชั้นได้รับเลือกจากนักเรียน เขาเป็นตัวแทนนักเรียนในชั้น คอยติดต่อกับครูผู้ใหญ่บานได้รับเลือกตั้งจากชาวบ้าน เขาเป็นพวกชาวบ้าน เป็นตัวแทนของชาวบ้านในการติดต่อกับหลวง ผู้ใหญ่บานจะคอยเอาเรื่องเคื่อครอนของชาวบ้านไปบอกหลวง ขณะเดียวกันผู้ใหญ่บานก็จะเอาข่าวจากหลวงมาบอกชาวบ้าน

เราเลือกหัวหน้าชั้นยังไคคะ แตนถามครู

เราเลือกโดยการออกเสียงเลือกตั้ง เหมือนกับพวกเธอออกเสียงเล่นกะเบย หรือที่จับ

นักเรียนทุกคนมีสิทธิ์ออกเสียงไคคนละ 1 เสียง ไไมว่าจะเป็นผู้หญิง ผู้ชาย ตัวใหญ่ ตัวเล็กก็ออกเสียงไค 1 เสียงเทากัน

การเลือก เธอกเลือกคนคี่เธอคิดว่าเป็นคนคี่ที่เธอคิดว่าเป็นคนคี่ สามารถเป็นตัวแทนเธอและปกครองเธอไค ถ้าเธอเลือกไคคนคี่ ชั้นเรียนของเรากก็มีความสงบสุข เรียบร้อย ถ้าเธอไคคนไมคี่ เป็นพวกนักเรียนหัวไม เขากก็อาจขมเหง รังแก บังคับเธอ เธอกก็ไไมมีความสุข

การเลือกหัวหน้าชั้นเหมือนการเลือกผู้ใหญ่บาน เราต้องเลือกคนคี่ มีความซื่อสัตย์จริง ๆ มาเป็นผู้ใหญ่บาน ถ้าเลือกคนไมคี่ หมู่บานเรากก็ไไมมีความสุข ไไมไคว่า พอเขาเอาเงินหรือสิ่งของมาให้เธอกก็เลือกเขา

เมื่อทุกคนออกเสียงเลือกตั้งคนละ 1 เสียงแล้ว เรามานับคะแนนดู ไคไรไคคะแนนมากที่สุด คนคี่ไคคะแนนมากที่สุดหมายถึงมีคินชอบเขามากที่สุด เห็นเขาเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นหัวหน้าชั้นคน ๆ นั้นก็จะไคเป็นหัวหน้าชั้น

ครูบอกว่า ไคไรอยากเป็นหัวหน้า สมัครเองก็ไค เพื่อน ๆ อยากให้ไคไรเป็นหัวหน้าก็เสนอขึ้นมาได้ การเลือกตั้งวันนั้น มีเพื่อน ๆ เสนอหนูแแก้วเป็นหัวหน้า หลังการเลือกตั้ง หนูแแก้วไค 10 คะแนน ไก่ไค 6 คะแนน เปี้ยกไค 4 คะแนน

หนูแแก้วจึงได้รับเลือกเป็นหัวหน้าชั้น เธอภาคภูมิใจมาก บอกว่า แแก้วจะเป็นคนคี่ หัวหน้าคี่

คุณครูบอกว่า คนคือนั้นเขาทำงานโดยไม่หวังอะไรตอบแทน เมื่อสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ เขาก็พอใจแล้ว

เอกสารเสริมประสบการณ์ เรื่อง การปกครองแบบประชาธิปไตย

การปกครองแบบประชาธิปไตยในปัจจุบันถือกันว่าเป็นแบบการปกครองที่ดีที่สุด แม้แต่ประเทศที่มีได้ปกครองแบบประชาธิปไตย ก็บอกว่าตนปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น ในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ ผู้ที่นิยมคอมมิวนิสต์กว่า ประชาธิปไตยที่แท้จริงคือการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ การที่พวกคอมมิวนิสต์พยายามอ้างตัวว่าเป็นประชาธิปไตยนั้นยอมเป็นการแสดงให้เห็นว่า การปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุด

ประชาธิปไตยมีหลัก 3 ประการคือ

1. เสรีภาพ คือความเป็นอิสระเสรีของบุคคลที่จะกระทำ หรือประกอบกิจการใดก็ได้ตามใจชอบโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่น

หลัก

- 1.1. บุคคลยอมทำการใดก็ได้ตามใจชอบทุกอย่างที่กฎหมายไม่ได้ห้าม
- 1.2. บุคคลจะทำการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ไม่ได้
- 1.3. การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลในระบอบรัฐธรรมนูญจะกระทำได้อีกแต่โดยบัญญัติแห่งกฎหมาย

2. สมภาค คือความเสมอภาคระหว่างบุคคล บุคคลยอมเสมอภาคกันโดยกฎหมาย บุคคลจะโดยฐานะวรรคตศักดิ์ โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี ไม่ได้ทำให้บุคคลนั้นเกิดอภิสิทธิ์ แต่อย่างใดเลย ความหมายอีกประการหนึ่งก็คือ ความเสมอภาคในบางโอกาส หมายความว่าทุกคนมีโอกาสที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ หรือได้รับสิทธิโดยเท่าเทียมกัน

3. ภราดรภาพ คือความรักกันฉันท์พี่น้อง มีการเห็นอกเห็นใจกันช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปรียบเสมือนญาติพี่น้อง

สัมพันธภาพที่เรียกว่า เป็นประชาธิปไตย

1. มีความเคารพซึ่งกันและกัน หรือเรียกว่า การวาทกรรม ถือว่าทุกคนมีสิ่งที่อยู่ในตนที่จะเป็นประโยชน์แก่หมู่คณะ ฉะนั้นจึงมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามสติปัญญาหรือความสามารถของกันและกัน

2. มีการร่วมมือประสานงานและแบ่งงานกันทำ หรือเรียกว่า สัมคคีธรรม หมายความว่า เมื่อเราจะทำงานใด ๆ เราก็มีการร่วมมือร่วมใจแบ่งงานไปทำ ตามความรู้ความสามารถ ใครมีความรู้ความสามารถในทางใดก็ยินดีรับอาสาแบ่งงานที่ตนสามารถทำได้ไปจัดทำมีการร่วมมือและประสานงานกันทุกฝ่าย และพยายามทำงานที่ตนได้รับมอบหมายหรืออาสาให้เสร็จตามที่รับผิดชอบ

3. มีความเชื่อวิธีการแห่งปัญญา คือเรียกว่า ปัญญาธรรม การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การร่วมมือร่วมใจแบ่งงานกันทำตามความรู้ความสามารถ ยังไม่เป็นการเพียงพอบุคคลที่อยู่ในระบอบประชาธิปไตยยังต้องมีความเชื่อในวิธีการแห่งปัญญา กล่าวคือ การกระทำใดต้องไม่ทำไปตามกำลังผลักดันของหมู่พวกแต่อย่างเดียว แต่ต้องทำงานไปด้วยความคิดไตร่ตรอง ใครครวญอย่างรอบคอบ ถ้าเราไม่ใช้วิธีการแห่งปัญญาหรือวิธีการอย่างวิทยาศาสตร์เข้าประกอบแล้ว เราอาจจะปฏิบัติงานไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน อาจผิดกฎหมายหรือถูกนำไปในทางที่ผิดโดยเสียงข้างมากที่โง่เขลาเบาปัญญา เป็นเหตุให้เกิดภัยพิบัติล่มจมในที่สุด ประชาธิปไตยจะดำรงอยู่ได้ ก็โดยสามชิกตั้งอยู่ในเหตุผล รู้แจ้งเห็นจริงในปัญญาและใช้วิจารญาณในการตัดสินใจเป็นอย่างดี

สัมพันธภาพทั้งสามข้อที่กล่าวมาแล้ว คือ การเคารพซึ่งกันและกัน การร่วมมือช่วยเหลือประสานงานกัน และมีความเชื่อในวิธีแห่งปัญญาแล้วเป็นลักษณะสัมพันธภาพแบบประชาธิปไตย

หน่วยศึกษานิเทศก์. "การสอนประชาธิปไตยในโรงเรียน," คู่มือนิเทศการศึกษาวิชาสังคมศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์ครูสภา, 2513), หน้า 104 - 106.

หน่วยที่ 3 ชีวิตที่มีความสุข

ตอนที่ 7 ร่วมใจกันเพื่อส่วนรวม (สหกรณ์)

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่องสหกรณ์ลักษณะเป็นนวนิยายเสนอแนะการสอนสร้างชั้นเพื่อช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า การรวมกลุ่มทำให้สมาชิกของกลุ่มแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ การสอนเรื่องนี้อาจจะใช้เวลาในการสอนประมาณ 2 ชั่วโมง กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือการฝึกให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานและกิจกรรมอื่น ๆ ในอันที่จะปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนรับผิดชอบร่วมกันและช่วยเหลือกัน

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการรวมกลุ่มกันตั้งสหกรณ์ได้
2. ให้นักเรียนสามารถบอกสถานที่ที่จะไปติดต่อเกี่ยวกับการขอตั้งสหกรณ์ได้
3. ให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายประโยชน์ของการรวมกลุ่มกันก่อตั้งเป็นกลุ่มชาวไร่ ชาวสวน และกลุ่มสหกรณ์ร้านค้าได้
4. ให้นักเรียนรวมกลุ่มวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกัน
5. ให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการเราต้องอยู่ร่วมกันและต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
6. ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการรวมกลุ่ม ร่วมกันลงทุนและร่วมกันทำงาน

แนวคิด

การรวมกลุ่ม ร่วมทุน ร่วมกันทำงาน ทำให้กิจการอาชีพของเราก้าวหน้ามั่นคง

สหกรณ์ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สหกรณ์ช่วยเหลือคนแก้ปัญหาและรับผิดชอบต่อร่วมกัน

การรวมกลุ่มกันซื้อและขายทำให้ขอของได้ถูกกลงและขายของได้ราคาดีขึ้น

เนื้อหาสังเขป

คณูได้นำหอมหัวใหญ่และมันฝรั่งไปขาย พ่อค้า กตราคาศินค้าที่คณูนำไปขาย คณูจึงไปปรึกษากับพัฒนากร พัฒนาการแนะนำคณูว่า ปัญหาของคณูอาจแก้ไขได้ด้วยการสหกรณ์โดยพัฒนากรแนะนำคณูให้ไปชักชวนเพื่อนบ้านที่ทำไร่เหมือนกันรวมกันเป็นกลุ่มชาวไร่แทนสหกรณ์ สหกรณ์แปลว่า "การกระทำการที่ควรทำอย่างร่วมมือกัน คนในหมู่บ้านเดียวกันถ้าร่วมกันทำงาน ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมทุนกัน รวมของที่ปลูกได้เอาไปขายพร้อมกัน ร่วมกันซื้อของ ก็จะมีพลังในการต่อรองกับพ่อค้าทำให้ขายของได้ราคาดีและซื้อของได้ราคาถูก เมื่อคณูได้ไปปรึกษาเพื่อน ๆ และตัดสินใจว่าจะรวมกลุ่มกัน พัฒนาการพาคณูและเพื่อน ๆ ไปขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่อำเภอ เจ้าหน้าที่ได้ช่วยเหลือกลุ่มชาวไร่เป็นอย่างดีและการรวมทุนกันทำงานของกลุ่มชาวไร่ดำเนินไปอย่างไคผลดี คณูและเพื่อน ๆ ไม่ถูกพ่อค้าเอาเปรียบอีกต่อไป

ปัญหาคิด

1. ทำไมคนเราต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. การรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มชาวไร่คืออะไร
3. ทำอย่างไรจึงจะนำพืชผลที่ปลูกได้ไปขายได้ราคาดี
4. ทำอย่างไรจึงจะซื้อของได้ราคาถูกและยุติธรรม
5. การสหกรณ์ช่วยแก้ปัญหาอย่างไรบ้างและมีวิธีการอย่างไร
6. ถ้าจะปรึกษาในการจัดตั้งสหกรณ์จะไปปรึกษาใครและที่ไหน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

- สำหรับครู
1. _____, ข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร, 2517.
 2. ยุक्ति สาริกะภูติ, กลุ่มชาวนาในประเทศไทย, โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2509.
 3. กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตร, การจัดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร, โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2515.

4. _____ . เป็นสมาชิกสหกรณ์ได้รับประโยชน์อย่างไร, โรงพิมพ์รวมมิตรไทย กรุงเทพฯ, 2517.
5. _____ . "งานสหกรณ์บ้านเรา," น.ส.พ. สยามรัฐ, ฉบับวันที่ 17 ธันวาคม 2517.

สำหรับนักเรียน

1. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การสหกรณ์, (หนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2504.
2. _____ . ความร่วมมือ, (หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษาเกี่ยวกับการสหกรณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2512.
3. _____ . เป็นสมาชิกสหกรณ์คืออย่างไร, (เอกสารของร้านสหกรณ์ พระนคร) โรงพิมพ์รวมมิตรไทย กรุงเทพฯ, 2517.
4. กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตร, ข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรและการซื้อแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร, 2517.

เอกสารเสริมประสบการณ์

1. สหกรณ์คืออะไร
2. การเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้รับประโยชน์อย่างไร
3. นกกระเจาบ

แหล่งวิทยาการ

1. กองส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. หอสมุดประชาชนประจำอำเภอและจังหวัด
3. ที่ทำการสหกรณ์อำเภอ
4. กลุ่มเกษตรกรประจำตำบล
5. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกกลุ่มชาวนา สมาชิกกลุ่มชาวไร่

อุปกรณ์

1. ที่ตั้งกลุ่มชาวนา ชาวไร่
2. ภาพการประชุมกลุ่มเกษตรกร
3. แผนภูมิแสดงการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์
4. ภาพรานสหกรณ์
5. แผนภูมิการบริหารกลุ่มชาวนา
6. แผนภูมิเพลง "รวมกันเถิด"
7. กระดาษแข็ง กระดาษสีบาง ๆ เข็มหมุด สี เชือก คลิป ภาา

เพลง

เพลง รวมกันเถิด

เชิญ เถิด เชิญ พวกเราชาวเขาจงมาด้วยกัน
 รวมทุน รวมพลัง ร่วมกันทำงานเพื่อความก้าวหน้า
 ชาวเขาจะมาช่วยกัน พร้อมใจกันควยความสามัคคี
 ก่อตั้งสหกรณ์นี้ ชาวเขาจะมีความสุขแน่นอน

เพลง ความร่วมมือ

ความร่วมมือเปรียบพลังกำลังสาร	จะทำการสิ่งใดก็ได้ผล
แมงออยเปลี่ยเสียตามมีคมน	ก็อาจพันทุกขภัยได้ด้วยกัน
เช่นคนเราร่วมใจไม่แก่งแย่ง	มารวมมือรวมแรงให้แข็งขัน
ไม่เอาเปรียบยัศกรรมเป็นสำคัญ	จะสบสันติสุขสันต์ทุกขเอย

เล่นสนุก (เกม)

เกมการสร้างหอคอย

วิธีเล่น

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วครูแจกอุปกรณ์ในการสร้างหอคอยให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ๆ ละ 1 ชุด อุปกรณ์ดังกล่าวประกอบด้วย กระดาษแข็ง

เชือก กระดาษสี เข็มหมุด เบ็ก กรรไกร ไม้บรรทัด คินสอ ครูออกคำสั่งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างและตกแต่งหอคอยให้สวยและสูงที่สุดภายในเวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนตัดสินว่า หอคอยของกลุ่มใดสวยงามและสูงที่สุด เกมนี้เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน

คำใหม่

สหกรณ์ มันฝรั่ง ศูนย์พัฒนา พัฒนาการ กลุ่มชาวไร่ พลัง เกษตรอำเภอบึง

ปุย

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายพืชผลที่ผู้ปกครองนักเรียนปลูกได้
2. ตีคแผนภูมิเพลง "รวมกันเถิด" อธิบายความหมายของเนื้อร้อง แล้วให้นักเรียน

ร้องเพลง

3. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายของเพลงที่ร้อง
4. ครูเล่าเรื่อง "นกกระจาบ" ให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวไร่

กลุ่มที่ 2 กลุ่มชาวนา

กลุ่มที่ 3 กลุ่มชาวสวน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์

ครูแจกปัญหาให้แต่ละกลุ่มคิดแก้ปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการผลิต ปัญหาการขายผลผลิตของแต่ละกลุ่ม แล้วครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกัน

6. เชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับการก่อตั้ง "กลุ่มชาวนา" หรือ "กลุ่มชาวไร่"

7. ตีคแผนภูมิ

7.1. แสดงการบริหารกลุ่มสหกรณ์ เช่นกลุ่มชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน

7.2. แสดงการประชุมสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

7.3. แสดงการขายสินค้าของสหกรณ์ร้านค้า

ครูและนักเรียนอภิปรายจากแผนภูมิ

8. ครูอธิบายลักษณะของการสหกรณ์และหลักการ ทั้งกลุ่มชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์

9. นายภาพยนตร์ เกี่ยวกับการตั้งกลุ่มชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน (ถ้ามี)

10.พานักเรียนไปชมที่ตั้งของกลุ่มสหกรณ์อื่น ๆ ที่มีอยู่ใกล้หมู่บ้าน (ถ้ามี)

11. ให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากหนังสืออ่านประกอบหรือเอกสารเสริมประสบการณ์ แล้วกลับมารวบรวมอภิปรายในชั้น

12. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป เล่นเกม "การสร้างหอคอย"

13. รวบรวมผลงานจัดนิทรรศการ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง

1. ครูคิดแผนภูมิเพลง "รวมกันเถิด" อธิบายความหมายของเนื้อเพลงแล้วให้นักเรียนร้องเพลงร่วมกัน

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการรวมกลุ่มกันก่อตั้งกลุ่มชาวไร่ หรือกลุ่มสหกรณ์ร้านค้าว่ามีหลักการหรือมีประโยชน์อย่างไร

3. ศึกษาภาพการประชุมกลุ่มชาวไร่ และภาพการร่วมกันทำงาน แล้วสนทนาเรื่องราวจากภาพ

4. ให้นักเรียนอ่านหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับเด็กของเขา

5. อภิปรายเรื่องที่อ่านแล้วครูอธิบายเกี่ยวกับเรื่องการสหกรณ์เพิ่มเติม

6. เล่นเกม "การสร้างหอคอย"

7. สรุปและจบบนที่กลงในสมุด

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย / ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุด

1. "สหกรณ์" แปลว่าอะไร
 - ก. การลงทุนร่วมกัน
 - ข. การช่วยกันทำงาน
 - ค. การทำสิ่งที่ควรทำร่วมกัน
 - ง. การตั้งร้านขายของร่วมกัน
2. "สหกรณ์" ช่วยส่งเสริมสมาชิกอย่างไร
 - ก. ส่งเสริมการค้าขายของสมาชิก
 - ข. ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยตนเองเท่านั้น
 - ค. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และปลูกพืชไร่
 - ง. ส่งเสริมให้สมาชิกแก้ปัญหาและรับผิดชอบร่วมกัน
3. "สหกรณ์" ช่วยอะไรได้บ้าง
 - ก. มีสัตว์เลี้ยงมากขึ้น
 - ข. มีพืชปลูกมากขึ้นอีก
 - ค. พอค้าไคมีของขายมากขึ้น
 - ง. ลดการเอาเปรียบของคนกลาง
4. การสหกรณ์ช่วยให้สินค้าเป็นอย่างไร
 - ก. สินค้ามีราคาดีขึ้น
 - ข. สินค้ามีราคาถูกลง
 - ค. สินค้ามีราคาที่ยุติธรรม
 - ง. สินค้าทุกอย่างขายได้มากขึ้น
5. ถ้าจะก่อตั้งกลุ่มชาวไร่จะไปติดต่อใคร
 - ก. วัฒนากร
 - ข. เกษตรอำเภอ
 - ค. ป่าไม้อำเภอ
 - ง. ที่ดินอำเภอ

6. สหกรณ์อำเภอมีหน้าที่อย่างไร
- รับซื้อผลผลิตของสมาชิก
 - ขายผลผลิตให้สมาชิกที่ต้องการ
 - แนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินงานทั้งสหกรณ์
 - คอยควบคุมดูแลสมาชิกให้มาซื้อของที่สหกรณ์
7. การรวมกลุ่มกัน เป็นกลุ่มชวานาชาวไรคืออะไร
- สามารถนำของไปขายที่กลุ่มได้
 - สามารถนำผลผลิตให้กลุ่มส่งไปขายได้
 - สามารถถกราคาสินค้าที่จะขายได้
 - สามารถซื้อของได้ถูกลงและขายของได้แพงขึ้น
8. ข้อใดเป็นการรวมกันแบบสหกรณ์ ?
- หาเงินมาลงทุนมาก ๆ ของคนเพียงคนเดียว
 - ขายผลผลิตให้ใครก็ได้มาก ๆ ของพ่อค้าคนกลาง
 - การรับซื้อผลผลิตให้ใครก็ได้มาก ๆ ของพ่อค้า
 - การร่วมกันลงทุนและรับผิดชอบร่วมกันหลายคน
9. กลุ่มชาวไรควร เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพอะไร
- ทำนา
 - ทำไร่
 - ทำสวนทอ
 - ทำสวนลำไย
10. ใคร เป็นเจ้าของสหกรณ์ทั้งชั้น
- เกษตรกรอำเภอ
 - สหกรณ์อำเภอ
 - สมาชิกทุกคน
 - หัวหน้ากลุ่มสหกรณ์

เอกสาร เสริมประสบการณ์ เรื่อง การสหกรณ์

สหกรณ์คืออะไร

สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นและดำเนินการโดยกลุ่มบุคคลผู้มีความประสงค์อย่างเดียวกันในการขจัดปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก โดยถือหลักความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักการศึกษาและหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฉะนั้นการสหกรณ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาก เพราะสหกรณ์จะมีส่วนช่วยเหลือสร้างสรรค์ความเจริญการศึกษา การเมือง และสังคมขึ้นพร้อม ๆ กันทุกด้านอย่างที่เคยทำสำเร็จมาแล้วในประเทศอังกฤษ เดนมาร์ก สวีเดนและฟินแลนด์

สหกรณ์แปลว่า การทำงานหรือทำธุรกิจร่วมกันหรือร่วมกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการรวมกันชาย ทำให้มีโอกาสต่อรองราคากับพ่อค้าได้มากขึ้น การรวมกันซื้อทำให้ซื้อของได้ถูก การร่วมลงทุนกันแล้วทำให้สมาชิกก็ไม่ต้องไปลงทุนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยสูง การรวมแรงกันปรับปรุงที่ดินและการจัดการชลประทานทำให้สามารถเพาะปลูกได้ผลดีขึ้นและเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง

ความเป็นมาของสหกรณ์ในประเทศไทย

การสหกรณ์ในประเทศไทยเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2450 ตามพระราชดำริของ พระราชวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ พระบิดาแห่งสหกรณ์ไทย การสหกรณ์ถือกำเนิดมาจากสาเหตุที่ว่า ราษฎรส่วนใหญ่ที่เป็นชาวไร่ชาวนาประสบความหายนะเนื่องจากราคาพืชผลตกต่ำและผลผลิตต่อไร่ต่ำ ชาวไร่ชาวนามีหนี้สินล้นพ้นตัวมีความเป็นอยู่อย่างอัตคัดขัดสน หากไม่หาทางแก้ไขแล้วจะเป็นภัยต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง รัฐบาลจึงได้คิดหาทางช่วยเหลือโดยเฉพาะในด้านการจัดหาเงินทุนให้แก่ชาวไร่ชาวนาได้กู้ยืมโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราพอสมควร การคำริจะช่วยเหลือโดยเฉพาะฐานะเศรษฐกิจของชาวนาชาวไร่นี้ได้เริ่มขึ้นในรัชกาลที่ 5 โดยครั้งแรกก็จะจัดตั้งธนาคาร เกษตร เพื่อให้ชาวไร่ชาวนากู้เงินขึ้นและให้มีสาขาในภูมิภาค

แต่ซัดของ เรื่อง เงินทุน หลักประกันเงินกู้ และการควบคุมเงินกู้ซึ่งไม่อาจจะหวังผลได้เต็มที่ ความคิดนี้จึง เลิกไป จึงได้หันไปใช้วิธีการของสหกรณ์ประเภทหาทุน เพราะมีวิธีดำเนินการ ที่รัดกุมเหมาะสมกว่าและได้ผลกว่าโดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่น เป็นหลักประกันเงินกู้ ส่วน ประโยชน์อื่นที่จะได้รับนั้นมีมากมายเพราะนอกจากจะช่วยแก้ไขและส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมแล้ว ยัง เป็นวิธีส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักประหยัดทรัพย์และรู้จักช่วยเหลือตนเองและ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งส่งเสริมให้ราษฎร เกิดความรู้และความประพฤติที่ดีด้วย

หลักการสหกรณ์ (การจัดตั้งสหกรณ์)

สหกรณ์นั้นไม่ควรทำงานโดยโคกเดียวแต่จะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานได้มาตรฐานกับเวลาและเหตุการณ์ และขณะเดียวกันก็เริ่มหรือ คิดต่อขอความช่วยเหลือจากธนาคาร จากกระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและประโยชน์ให้การสหกรณ์ด้วย ผู้ที่จะดำเนินงานด้านสหกรณ์ควร เป็นผู้รู้ ผู้ เสียสละและ เป็นผู้ที่มีความสามารถในด้านธุรกิจ

ฉะนั้นก่อนที่จะตั้งสหกรณ์ควรจะคำนึงถึง

1. ประชาชนต้องการหรือไม่
2. ประชาชนมีการศึกษาคือพอสมควรหรือยัง
3. มีขนาดธุรกิจเพียงพอหรือยัง
4. มีเงินทุนหรือแหล่งทุนที่จะให้กู้ยืมพอหรือไม่
5. มีคนที่จะเข้ามาบริหารงานมีประสิทธิภาพแล้วหรือยัง
6. มีบริการอื่น ๆ บริการสาธารณะ เช่นบริการด้านการศึกษาหรือการส่งเสริม การ เกษตร ด้านการขนส่งและการคมนาคมและด้านการตลาดที่จะช่วยสนับสนุนสหกรณ์แล้วหรือ ยัง

เอกสาร เสริมประสบการณ์
เรื่อง การ เป็นสมาชิกสหกรณ์ได้ประโยชน์อย่างไร

สหกรณ์เป็นระบบ เศรษฐกิจสายกลางที่รวมเอาคุณลักษณะของระบบทุนนิยมและสังคมนิยมมาผสมกันไว้เป็น เครื่องมือในการส่งเสริมทาง เศรษฐกิจของประชาชนและประเทศชาติ อันเป็นส่วนรวม

สหกรณ์คือ องค์การธุรกิจของประชาชนที่ร่วมกันดำเนินการ เพื่อจัดความเดือดร้อนหรือความเอาวิธเอาเปรียบจากนายทุนที่ไร้ความยุติธรรม สหกรณ์เป็นสถาบันที่รักษาคุณแห่งความยุติธรรมไว้ประชาชนและส่งเสริมการอยู่ดีกินดี ดังนั้นประชาชนทุก ๆ คนจึง เป็นหัวใจของการสหกรณ์ในการร่วมกันดำเนินธุรกิจตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสามัญประโยชน์ร่วมกัน

สหกรณ์เปิดรับบุคคลทั่วไปเข้าเป็นสมาชิกเสมอโดยไม่จำกัดศาสนา สัญชาติ ผู้ใฝ่สนใจในกิจการของสหกรณ์อาจสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้ทุกโอกาส สหกรณ์ออกหุ้นโดยไม่จำกัดหุ้นผู้เข้า เป็นสมาชิกต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และมีความประพฤติดี เมื่อเป็นสมาชิกแล้วย่อมมีสิทธิต่าง ๆ ตามข้อบังคับของสหกรณ์ สมาชิกมีสิทธิเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงว่าถือหุ้นมากหรือน้อย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ที่ตนถือหุ้นอยู่ กิจการของสหกรณ์จะรุ่งเรืองได้ต้องอาศัยบรรดาสมาชิกมาติดอกติดใจซื้อสินค้าจากสหกรณ์ของตน ช่วยกันควบคุมดูแลรักษาผลประโยชน์ของการสหกรณ์และแนะนำให้ ตลอดจนชักชวนให้คนอื่น ๆ มาซื้อของที่สหกรณ์และมาสมัคร เป็นสมาชิก

คณะกรรมการดำเนินการจะนัด เรียกสมาชิกให้มาประชุมใหญ่ทุกปี เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานประจำปีทุก ๆ ปี และเลือกตั้งสมาชิกเป็นกรรมการดำเนินการปีละ 5 คน ดำรงตำแหน่งคนละ 2 ปี หมุนเวียนออกปีละ 5 คน คณะกรรมการมีจำนวน 10 คน มีตำแหน่งประธาน, กรรมการ, เลขานุการและกรรมการ คณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารงานของสหกรณ์ให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง

ร้านสหกรณ์มีผู้จัดการ เป็นผู้บริหาร ธุรกิจของร้าน คณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุมผู้จัดการให้จัดการดำเนินงานให้บรรลุผลดีที่สุด ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับและความมุ่งหมายของสหกรณ์

สหกรณ์มีการดำเนินงานที่มั่นคง นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ทำการตรวจกิจการของ

สหกรณ์เป็นประจำและแต่งตั้งผู้ตรวจบัญชีมาตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มาทำการตรวจสอบบัญชีเพื่อความเรียบร้อยและถูกต้องในทางการเงินของสหกรณ์

ร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้าให้ทั้งบุคคลภายนอกและสมาชิกในราคาเดียวกันแต่สมาชิก
มีสิทธิได้รับเงินปันผล 2 ประเภทคือ

1. เงินปันผลตามจำนวนหุ้นที่ถือ (มูลค่าหุ้นละ 50 บาท) พระราชบัญญัติสหกรณ์
กำหนดให้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นที่สมาชิกถือไม่เกินร้อยละ 8 ต่อปี ผู้ใดจะถือหุ้นจำนวนมากก็ได้
2. เงินปันผลตามส่วนซื้อ คือเงินสหกรณ์เฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนที่ใครซื้อ
เข้าไปในรอบปี จำนวนเงินที่สมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์ทุกราว เจ้าหน้าที่จะรวบรวมสถิติไว้
สินค้าของร้านสหกรณ์มีนโยบายไม่ให้สูงกว่าราคาท้องตลาด แต่มีคุณภาพเชื่อถือได้
ซึ่งทางถูกต้อง ฉะนั้นจะเห็นว่า สหกรณ์มีความซื่อตรงต่อลูกค้า สหกรณ์เป็นองค์กรที่ไม่แสวง
หาผลกำไร สมาชิกซื้อของจากร้านสหกรณ์ของท่านแล้วจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนกลับไป ใครซื้อมาก
ก็ได้คืนมากเท่ากับเป็นการประหยัดทรัพย์เพราะว่าถ้าท่านซื้อของจากที่อื่น ท่านจะไม่ได้
รับเงินเฉลี่ยคืนเลย

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง นกกระเจา

นกกระเจาเป็นนกตัวเล็ก ขนหลังสีน้ำตาลไหม้ ขนที่ท้องสีเหลือง มันทำรังได้สวยและ
น่าอยู่มาก ไม่มีนกอะไรทำรังได้เก่งเท่านกกระเจา

นกกระเจาอยู่กันเป็นฝูง มันทำรังอยู่ใกล้ ๆ กันบนต้นไม้ เหมือนกับคนมีบ้านอยู่ใกล้ ๆ กัน
นกกระเจาฝูงหนึ่ง ก็มีหัวหน้าตัวหนึ่ง

นกหัวหน้าฝูงนั้นฉลาด แข็งแรงและดีคอนกในฝูงมาก

วันหนึ่งนกกระเจาฝูงนี้บินไปเห็นข้าวเปลือกตกเกลื่อนอยู่บนพื้นดิน

นกกระเจาฝูงจึงบอกหัวหน้าฝูงให้นำลงไปกินข้าวเปลือกกัน

แต่นกกระเจาหัวหน้าฝูงตอบว่า เวลานี้ไม่ใช่หน้ามีข้าวเปลือก อย่านลงไปกินเลย อาจ
จะมีอันตรายก็ได้

นกฝูงหนึ่งหลายพากันร้องขอว่า เวลานี้พวกเราหิวเต็มที่แล้ว เราบินต่อไปไม่ไหวแล้ว

ขอให้เราลงไปกินข้าว เปลือกนั้นเถิด หากจะมีอันตรายอะไร เราก็จะไม่โทษท่านเลย
 นกหัวหน้าฝูงซัดคำร้องขอของนกลูกฝูงไม่ได้ จึงนำนกทั้งหลายลงไปกินข้าวเปลือกนั้น
 แต่ข้าวเปลือกนั้น เป็นข้าวที่นายพรานโปรยล่อไว้ และวางตาข่ายไว้คอยตลมนกที่ลงไปกิน
 นกกระจาบฝูงนั้น ต่างจิกกินข้าวที่นายพรานโปรยล่อไว้อย่างเพลิกเพลิน จนกระทั่งตัวหนึ่ง
 กระโดดไปถูกเชือกกระตุกเข้า ตาข่ายก็ตลบขึ้นคลุมเอานกกระจาบทั้งฝูงนั้นไว้
 นกกระจาบทั้งหลายตกใจกลัวตาย ก็ร้องแข่งแซ่ซี้ แล้วต่างพยายามมุด จะให้หลุด
 ออกจากตาข่าย แต่ก็หลุดออกไปไม่ได้สักตัวเดียว

ฝ่ายนายพรานเมื่อได้วางตาข่ายตกไว้แล้ว ก็ไปแอบซุ่มอยู่ห่าง ๆ พอได้ยินเสียงนกร้อง
 ก็รู้ว่านกติดตาข่ายแล้ว จึงเดินเข้ามาจับเอานกไปเป็นอาหาร

นกกระจาบตัวหัวหน้าฝูง บอกให้นกลูกฝูงบินขึ้นอย่างเต็มแรงพร้อม ๆ กัน พาเอาตาข่าย
 ลอยขึ้นไปในอากาศ ไปค้างไว้กับยอดไม้ แล้วพากันบินหนีไปได้หมดทุกตัว

ฝ่ายนายพรานเห็นเช่นนั้น ก็ทำตาข่ายให้ใหญ่ขึ้นอีก และเพิ่มเชือกมากขึ้นให้หนักมาก
 กว่าเดิม

วันต่อมา นกกระจาบฝูงนั้นบินมาพบข้าวเปลือกโปรยไว้อีก

นกกระจาบหัวหน้าฝูง บอกว่า วันนี้เราอย่าลงไปกินอีกเลย เพราะขึ้นลงไปกิน ก็
 จะถูกตาข่ายตลมนะอีก

แต่นกกระจาบลูกฝูงว่า ถ้าถูกตาข่ายตลมนะ เราก็ช่วยกันบินพาเอาตาข่ายขึ้นไปค้างไว้บนยอด
 ไม้อีก ไม่เป็นไรหรอก

นกกระจาบหัวหน้าฝูงซัดไม้ได้ก็ยอม

ครั้นถูกตาข่ายตลมนะอีก นกกระจาบหัวหน้าฝูง ก็สั่งให้นกลูกฝูงบินเต็มแรงพร้อมกัน
 พาเอาตาข่ายไปค้างไว้บนยอดไม้ แล้วบินหนีไปได้ตามเคย

เมื่อหนีรอดมาได้แล้ว นกกระจาบหัวหน้าฝูงจึงพูดว่า ต่อไปนี้เราอย่าลงไปกินข้าวที่นั่น
 อีกเลย เพราะตาข่ายนั้นนายพรานคงจะทำให้หนักขึ้นกว่าเดิม ถ้าขึ้นไปกินอีก คราวนี้
 เราคงบินพาเอาตาข่ายขึ้นไม้ไม่ได้แน่

นกลูกฝูงทั้งหลายได้ฟังก็ไม่เชื่อ ต่างตัวก็คุยว่าตัวแข็งแรงและที่พาตาข่ายลอยขึ้นไปได้ก็
 เพราะตัวออกแรงมากกว่าเพื่อน แล้วต่างก็โต้เถียงกันเรื่องออกแรงมาก ออกแรงน้อย

วันต่อมาจนกระทั่งจบงานนั้น จะพากันบินไปกินข้าวเปลือกตรงที่เค็มอีก นกกระจาบทัว
หัวหน้าฝูงก็ห้ามอีก แต่นกลูกฝูงไม่เชื่อฟัง นกกระจาบทัวหน้าฝูงจึงไม่ยอมไปด้วย นกกระจา
บฝูงนั้นจึงบินไปกันโดยลำพัง

ครั้นบินไปถึงที่ เห็นข้าวโปรยอยู่มากมาย ก็พากันบินลงไปจิกกินอย่างเพลิดเพลิน
คราวนี้พอตาชายตลบ นกกระจาบทัวทั้งหลายก็ต่างตัวต่างบิน เพราะไม่มีนกหัวหน้าฝูงให้
สัญญาณให้บินขึ้นพร้อม ๆ กัน ตาชายก็ไม่ลอยขึ้น นกกระจาบทัวใหญ่โชนกตัวเล็กกว่าไม่บินให้
เต็มแรง นกตัวเล็กก็โชนกตัวใหญ่ว่า ไม่ออกแรงให้เต็มที่ มีวโฒ์เถียงก็พอคือนายพราน
วิ่งมาถึง และรวบตาชายจับเอาไปขาย เป็นอาหารเสียทั้งฝูง

หน่วยที่ 4 บุคคลที่เรายกย่อง

ตอนที่ 9 มิ่งขวัญชาวไทย

ส่วนที่ 1 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ความนัค

แบบจำลองการสอบเรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอนสร้างชิ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันรัชการที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เปี่ยมไปด้วยความเมตตาการุณยคณาธิปไตยประชาราษฎร ทรงเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจ ความรักเคารพ บูชา ของประชาชน พระองค์บำเพ็ญตนเป็นที่พึง เป็นตัวอย่างที่ดีอันไม่มีสิ่งใดเปรียบเสมอเหมือนได้ ในการสอบเรื่องนี้ ครูควรให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของพระองค์ เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย ปลูกฝังให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่มีพระปรีชาสามารถและเปี่ยมไปด้วยความเมตตาการุณย ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นแบบอย่างอันดีของพระองค์ มีความรักใคร่สามัคคีกันระหว่างคนในชาติ รู้จักทำตามแบบอย่างอันดีของพระองค์ บำเอาพระราชดำรัสของพระองค์ในโอกาสต่าง ๆ ไปคิด ไปปฏิบัติตาม เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความรักประเทศชาติ ให้เกิดความคิดที่จะทำนุบำรุงประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป และฝึกการรับเสด็จในโอกาสต่าง ๆ ตามควร

ในการสอนเรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชอาจจะแบ่งเวลาในการสอนเป็น 1 หรือ 2 ช่วงเวลา ตามที่ครูเห็นว่าเหมาะสม และควรฝึกทักษะต่าง ๆ ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนสามารถเขียนพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ให้นักเรียนรู้สึกชื่นชม จงรักภักดี ในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
3. ให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน
4. ให้นักเรียนสามารถบอกหรือเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

5. ให้นักเรียนสามารถบอกความรู้สึกของตนที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
6. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ของพระเจ้าอยู่หัว ที่ตนประทับใจและสามารถตีความหมายได้

แนวคิด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์เป็นผู้มีพระปรีชาสามารถเฉลียวฉลาด และเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณาต่อประชาชน

คนไทยทุกคนรักใคร่และเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์

เนื้อหาสังเขป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยและถือว่าเป็นมิ่งขวัญของชาวไทยทั้งมวล เป็นศูนย์รวมแห่งความรัก เคารพ บูชา ของประชาชน พระองค์เป็นที่พึ่งเป็นที่วางใจ ไม่มีสิ่งใดเปรียบเสมอได้ พวกเรารักและเทิดทูนพระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชบิดาทรงพระนามว่า กรมหลวงสงขลานครินทร์ พระราชมารดาทรงพระนามว่า สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี ชื่อเดิมว่า สังวาลย์ ทรงมีพี่น้องรวมบุตร 3 พระองค์ คือ

1. สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
2. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8
3. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2470 ที่เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2489 มีพระปรมาภิไธยว่า "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร์ สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร"

เมื่อพระชนมายุ 5 พรรษา ศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เดอี 1 ปี ศึกษาชั้นประถมที่
โรงเรียนเมียร์มองร์เมืองโลซานน์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ แล้วทรงศึกษาต่อที่โรงเรียน
นูแวลต์ เดอ ลา ซูอิสส์ โรมองต์ สวิสเซอร์แลนด์ พ.ศ. 2483 ทรงศึกษาในมหาวิทยาลัย
โลซานน์ แผนกวิทยาศาสตร์

พระองค์ได้เสด็จไปเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ เกือบทั่วพระราชอาณาจักร ทุก
ครั้งทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรอย่างใกล้ชิด เมื่อทรงทราบวาระราษฎรคนใดมีเรื่อง
เดือดร้อนหาทรงช่วยใดก็ทรงช่วยเหลือทันที ทรงแนะนำราษฎรประกอบอาชีพ ทุกครั้งที่ราษฎร
ประสบความเดือดร้อน เช่น วาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย พระองค์จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรง
เยี่ยมเยียนควยพระองค์เอง พร้อมทั้งพระราชทาน เสื้อผ้า อาหาร เครื่องใช้ และยารักษา
โรค จะเห็นได้ว่าตามความรู้สึกของคนไทยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเปรียบเหมือนบิดา
ของประชาชน พระองค์มีในศัพทราชาศัพท์ อันเป็นหลักสำคัญที่พระมหากษัตริย์พึงปฏิบัติ
ได้แก่ การบำเพ็ญทาน ศีล การบริจาต ความเป็นผู้ซื่อตรง ความอ่อนน้อม ความเพียร ความ
ไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน ความอดทนและความไม่ประพடுத்தิฉัตรประเพณี คนจึงรักและ
เทิดทูนพระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี
นาถ ทรงมีพระราชโอรสและธิดา 4 พระองค์ คือ

1. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติ
เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2494 ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ (ปัจจุบันลาออกจาก
ฐานันดรศักดิ์แล้ว)
2. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ บรมจักรยาดิศร สันตติวงศ์ ประสูติ
วันที่ 28 กรกฎาคม 2495 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
3. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร เทพรัตนสุภา กิติวัฒนาอุบลโสภากย์
ประสูติวันที่ 2 เมษายน 2498 ณ พระราชวังดุสิต
4. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติ
วันที่ 4 กรกฎาคม 2500

ปัญหาาคิด

1. การที่ประเทศไทยเรามีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมีผลดีอย่างไร
2. ทำไมคนไทยจึงมีความรู้สึกว่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเปรียบเสมือนบิดาของประชาชน
3. จงช่วยกันคิดยกตัวอย่างเปรียบเทียบพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับทศพิชราชธรรมทั้ง 13 ข้อ ให้สอดคล้องกัน
4. เราจะคิดและทำอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่ามี ความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
5. วันชาติไทยในปัจจุบันตรงกับวันอะไร มีความสำคัญอย่างไร และเราควรจะทำอย่างไรในวัน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สำหรับครู

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2517. สำนักพิมพ์ธรรมบรรณาคาร กรุงเทพมหานคร, 2517.
2. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. โครงการสอบสังคมนาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2516.
3. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. โครงการสอบสังคมนาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2516.
4. มจ. พูนพิศมัย คีตกุล. บุคคลสำคัญของชาติไทย. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2503.

สำหรับนักเรียน

1. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แบบสอนอ่านสังคมนาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับภาคเหนือ. โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2512.

2. ชูเกียรติ อุทกพันธ์. รู้จักบุคคลสำคัญของชาติไทย. โรงพิมพ์วัฒนาพานิช พระนคร, 2516.
3. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา. แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ฉบับปรับปรุง), โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2514.
4. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ฉบับปรับปรุง), โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2515.

เอกสารการเสริมประสบการณ์

1. พระราชประวัติโดยสังเขปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับประชาธิปไตย
3. พระราชดำรัสในโอกาสวันเฉลิมฯ "ความสามัคคีเป็นของขวัญวันเกิดล้ำค่า"

แหล่งวิทยาการ

1. หอสมุดประชาชนประจำจังหวัดหรืออำเภอ
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
3. ผู้มีความรู้เกี่ยวกับองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
4. สื่อมวลชน เช่น วิทยุและหนังสือพิมพ์

อุปกรณ์

1. แผนที่โลกแสดงอาณาเขตที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ
2. แผนที่ประเทศไทย
3. ภาพพระราชกรณียกิจในโอกาสต่าง ๆ จากปฏิทินและหนังสือพิมพ์
4. ภาพบรมมหาราชวัง, ภาพพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน, ภาพพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์, ภาพพระราชตำหนักทักษิณราชินีเวศน์

5. แดงบันทึกลีเสียงพระราชาวัตรในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (ถ้ามี)
6. แผนภูมิการสืบพระราชนัดดาของราชวงศ์จักรี
7. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517

เพลง

1. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ขารพุทธเจ้า	เอามโนและศิระกราน
นบพระภูมิบาล	บุญญิติเรก
เอกบรมจักริน	พระสยามมินทร์
พระยศยิ่งยง	เย็นศิระเพราะพระบริบาล
ผลพระคุณรักษา	ปวงประชาเป็นสุขศานต์
ขอบันดาลพระสงฆ์ไค	จงสฤษดิ์ทั้ง
หวังวรหฤทัย	คฤถวายชัย ชโย ฯ

2. เพลงรวมไทย

วมไทยรวมใจรักษาอำนาจชาติไทย
 เทิดไทยทุนไทยคว้นน้ำใจมั่นคง
 สามัคคีระหวางไทยคงไคผล
 ไทยทุกคนรวมทั้งชาติและศาสนา
 เสมือนหนึ่งไคเกิดกำเนิดมา
 จากบิคารมารคาคนเดียวกัน
 ถารวมไทยไคสิ้นทุกถิ่นแคว้น
 คงจะเป็นปึกแผ่นสามารถมั่น
 ขอให้ไทยสามัคคีไคต่อกัน
 จึงจะจรจรโลงไทยไครุ่งเรืองเออย.

3. เพลงราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น

ราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น อยู่เป็นขวัญแคนโพธิ์ทองของปวงประชา มิ่งขวัญโพธิ์
ทองของคนทั่วหล้า ราษฎรสุชาภิเษกเพราะพระบารมี ราชาเป็นทั้งมิ่งและขวัญ ข้าอภิวันต์
มังคมหวังชมศักดิ์ศรี พระคินมาเล่าปวงประชาภักดิ์ พระปิ่นโมฬีอยู่เป็นศรีผไท
โอดมนบนพามาแล้ว รมโพธิ์แก้วจะพาพฤกษาสกลไ
ซาวรพุทธเจ้าชาวไทย ยกกรไหว้แต่ให้ราชันย์
เรานอมเกล้าเกศี ถวายภูมินอมศิริระกราน
เทอดมังคมภูบาลเอาไว้เหนือฟ้า
โพธิ์ทองของชาวไทย อวยพรชัยแด่มหาราชา
ช่วยกันเปล่งวาจา ขอทรงพระเจริญ ไชโย ๆ ๆ.

เลนสนุก (เกม)

เกมกระซิบส่งข่าว

วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน แต่ละคนในกลุ่มหนึ่ง ๆ ยืนห่างกันประมาณ
5 เมตร เมื่อเริ่มเล่น ครูให้นักเรียนคนที่ 1 แต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่ครูเขียนเป็นฉลากไว้
ข้อความคงจะมี 10 - 20 คำ ให้เวลาอ่านประมาณ 2 นาที แล้วให้วางคำส่งนั้นไว้ริมวง
ไปกระซิบบอกข่าวแก่คนที่ 2 (ไม่ให้ส่งเสียงดัง) คนที่สองกระซิบบอกข่าวแก่คนที่ 3 ต่อไป
เรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย คนสุดท้ายออกมารายงานให้ครูทราบ ถ้ากลุ่มใดทำได้เสร็จและ
สามารถจำข้อความได้ถูกต้อง กลุ่มนั้นชนะ

คำใหม่

เทือกขุน	มิ่งขวัญ	พระเจ้าลูกยาเธอ	พระเจ้าลูกเธอ	บำเพ็ญ
อุทร	สมภพ	ประสูติ	เคมบริคจ	มลรัฐแมสซาชูเซตส์
สหรัฐอเมริกา	บรมจักรีวงศ์	พระปรมาภิไธย	พระชนมายุ	พรรษา
มาแตรเคอี่	เมียร์มองต์	โลซานน์	สวิสเซอร์แลนด์	นูเวลต์
เคอ ลา	ซุอิสส์	โรมองต์	วาทกัย	อุทกภัย
อัครคีภัย	เครื่องอุปโภค	บริโภค	ทศพิธราชธรรม	ทาน
บริจาค	อ่อนน้อม	อ่อนโยน	ราชประเพณี	

กิจกรรมเสนอแนะ

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเพลงสรรเสริญพระบารมี หรือเพลงราชาเป็นสง่าแห่งแผ่นดิน หรือเพลงรวมไทย หรือสนทนาเกี่ยวกับข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุ เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรืออดีตพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือภาพพระราชทาน ภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพ เพื่อนำเข้าสู่เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

2. เชิญวิทยากรหรือครู อธิบายพระราชนิพนธ์และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยย่อโดยใช้แผนที่ รูปภาพต่าง ๆ ประกอบ

3. สนทนากับนักเรียนให้ช่วยกันคิดว่า เราควรจะทำอะไรบ้างเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในเรื่องใดบ้าง เช่น

- 3.1 พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- 3.2 พระราชกรณียกิจของพระองค์
- 3.3 พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์
- 3.4 เพลงพระราชนิพนธ์

3.5 นำมันสูตรพระราชทาน

3.6 ฝนหลวง

3.7 โครงการและมูลนิธิในพระบรมราชูปถัมภ์

3.8 โครงการหุบกระพง

แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนส่งตัวแทนจับฉลากกลุ่มละ 1 เรื่อง ค้นคว้าทำรายงานส่ง

4. จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานการค้นคว้า

5. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดปัญหาาคิกรกลุ่มละ 1 ปัญหา โดยจับฉลากให้เวลา
คิดประมาณ 5 นาที แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น ครูคอยแนะนำเพิ่มเติม

6. ศึกษาศัพท์ คำใหม่ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ความหมายและการสะกด

7. นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

8. แข่งขันการเขียนชื่อบุคคลและสถานที่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

9. เล่นเกม "กระซิบส่งข่าว"

10. ช่วยกันคิดเกี่ยวกับพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทของพระองค์ ในพิธี
ต่าง ๆ หรือจากวิทยุ แล้วจัดป้ายนิเทศ

11. ประกวดเรียงความเรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

12. ร้อยเพลงพระราชนิพนธ์

13. อ่านหรือเล่าเรื่องฝนเทียม, นำมันสูตรพระราชทาน, โครงการและมูลนิธิ
ต่าง ๆ ในพระบรมราชูปถัมภ์

14. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียน

15. ทำแบบฝึกหัดคำถามสมควร

16. ทำสมุทภาพพระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัว

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข่าว วิทยุ และหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประจำวัน
2. ครูอธิบายพระราชประวัติโดยย่อ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช โดยใช้แผนที่ภาพ ชาวต่าง ๆ แผนภูมิการสืบสันตติวงศ์ของราชวงศ์จักรี ประกอบคำอธิบาย
3. สนทนากับนักเรียนให้ช่วยกันคิดว่า เราควรจะรู้อะไรเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในเรื่องใดบ้าง เช่น
 - 3.1 พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - 3.2 พระราชกรณียกิจของพระองค์
 - 3.3 นำนันสูทรพระราชทาน
 - 3.4 ผนหลวง
 - 3.5 พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสในพระราชพิธี แล้วยแบ่งกลุ่มนักเรียนจับฉลากกลุ่มละหนึ่งเรื่อง คนคว่ำทำรายงานส่ง
4. จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานการค้นคว้า
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันศึกษาปัญหาที่กลุ่มละหนึ่งปัญหาโดยการจับฉลาก ให้เวลาคิดประมาณ 5 นาที แล้วยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นครูคอยแนะนำเพิ่มเติม
6. ศึกษาศัพท์คำใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องความหมายและการสะกด
7. นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและความรู้สึกที่มีต่อพระองค์
8. แข่งขันกันเขียนชื่อบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน
9. พระบรมราโชวาท คำบรรจงเต็มบันทึกแล้วช่วยกันตีความหมาย "คนไทยจะรักษาความเป็นไทยไว้ควรมีสติสำนึกในความสามัคคี"
10. ร้องเพลงพระราชนิพนธ์บางเพลง พระบรมราโชวาท

11. ทำสมุทภาพพระราชกรณียกิจ พระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

12. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียน

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ประมุขของประเทศไทยในปัจจุบัน มีพระนามเต็ม
ว่า "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามมินทรราชิราช บรมนาถบพิตร เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์
เป็นที่สักการะของคนไทยทั้งมวล พระองค์ทรงเป็นราชโอรสของสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช
กรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จพระราชชนนี
ศรีสังวาลย์ ประสูติเมื่อวันที่ 5 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศ
สหรัฐอเมริกา พระองค์ได้ทรงศึกษาวิชาเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต กรุงเทพ
มหานคร เมื่อ พ.ศ. 2476 ได้เดินทางไปศึกษาที่เมืองโลซานประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และ
เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อจากพระเชษฐา คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัช-
กาลที่ 8 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2489 ประกอบพิธีราชาภิเษกกับ ม.ร.ว. สิริวิที กิติยากร
เมื่อ พ.ศ. 2493 และทรงสถาปนาพระมเหสีเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระองค์มีพระ
ราชโอรสและพระราชธิดารวมกัน 4 พระองค์ คือ

1. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี
2. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร
3. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนาอุบลโสภาคย์
4. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจหลายอย่าง เพื่อทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข พระองค์ทรงเอาพระทัยใส่ต่อความสุขของราษฎรได้เสด็จไปเยี่ยมราษฎรทุกภาค พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ตกทุกข์ได้ยากและประชาชนผู้ประสบภัยกันต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย และทุพภิกขภัย มีหน่วยงาน องค์การ มูลนิธิ สมาคมการกุศลอื่น ๆ อีกมากมายที่อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระองค์ทรงสนพระทัยในเศรษฐกิจของบ้านเมือง ได้ทรงส่งเสริมการกสิกรรมและการเลี้ยงสัตว์ ทรงโปรดให้มีการทดลองการกสิกรรมและการเลี้ยงสัตว์บางอย่าง พระองค์ทรงห่วงใยสุขภาพของประชาชนเป็นอันมาก ได้โปรดให้องค์การต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมและบำรุงสุขภาพของประชาชน โดยการรวมบำบัดโรคบางอย่างและช่วยรักษาคนไข้ที่เป็นโรคร้ายแรง เช่น ไข้เรื้อรัง นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงสนพระทัยในการศึกษาของเหล่าประชากรของพระองค์มาก มีโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทั้งในกรุงเทพมหานครและในชนบทที่ห่างไกลอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระองค์จะเสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นประจำ พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาญาณเป็นพิเศษ เช่น ทรงคิดค้นงานทางด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการทำฝนเทียม ซึ่งนิยมเรียกกันว่าฝนหลวง หรือฝนพระราชทาน อันนำความชุ่มชื้นและความอุดมสมบูรณ์มาสู่ท้องดินที่แห้งแล้งกันดารน้ำในจังหวัดต่าง ๆ นอกจากนี้พระองค์ยังสามารถคิดค้นสูตรการทำน้ำมัน ซึ่งเรียกว่าน้ำมันสูตรพระราชทาน พระองค์ทรงเป็นยอดนักกีฬาแข่งเรือใบของเอเชีย และได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไว้มากมายหลายเพลงอีกด้วย ในการติดต่อกับสัมพันธ์กับต่างประเทศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศเหล่านั้นกับประเทศไทยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นอันนับว่าเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองของเราเป็นอันมาก ในด้านที่เกี่ยวกับการศาสนา พระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะที่ยึดมั่นในพระธรรมคำสั่งสอนของพระบรมศาสดา ทรงผนวชเพื่อศึกษาหลักธรรมให้ลึกซึ้ง และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก คือให้ความอุปถัมภ์แก่ศาสนาอื่น ๆ ด้วย พระองค์ทรงเป็นหลักชัยของประเทศ ทรงเป็นมิ่งขวัญของชาวไทยทุกคน เป็นผู้รวมจิตใจของปวงชนชาวไทยแม้ในเหตุการณ์อันคับขันของประเทศแต่ด้วยพระบารมีของพระองค์โดยแท้จริงทำให้เหตุการณ์ที่รุนแรงเหล่านั้นคลี่คลายไปในทางที่ดีและสงบลงได้ในที่สุด พระราช

กรณีกิจของพระองค์ที่เปี่ยมไปด้วยพระเมตตากรุณาแผ่ไพศาลไปสู่อาณาประชาราษฎร์คือ
ประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารมีเหลือคณานับที่ไม่
อาจจะนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ได้อีก.

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง พระราชดำรัสในโอกาสวันเฉลิม ความสามัคคีเป็นของขวัญวันเกิดคำ

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม เวลา 11.45 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง
ณ ศาลาศาลาอเนกประสงค์ สวนจิตรลดา ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะกรรมการและผู้แทนองค์สมาคม
ต่าง ๆ ทางศาสนา ผู้แทนสถาบันทางการศึกษา ผู้แทนนักเรียน นิสิตนักศึกษา เฝ้า ถวาย
พระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสแก่ผู้เฝ้าถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาศาลาอเนกประสงค์ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 4 ธ.ค.
เวลา 11.30 น. โดยมีผู้แทนมูลนิธิองค์การ สมาคมผู้แทนโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 105 คณะ
ทั้งนี้ มี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชูป
พระถัมภ์ เป็นผู้แทนกราบบังคมทูลในนามตัวแทนทั้งหมด หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบความว่า

"ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มาให้พรในวันนี้ เนื่องในโอกาสวันเกิด พรที่ได้รับเปล่ง
ออกมาเป็นวาจาอันเป็นที่ซาบซึ้งมาก รู้สึกว่าทำให้มีกำลังปฏิบัติ นับเป็นของขวัญวันเกิด เป็น
ของขวัญที่ประมาดตามใจ ทำให้เกิดปิติยินดีและมีกำลังใจมาก ถ้าอยู่อีกแห่งหนึ่ง ในแง่สถิติและ
แง่ซัคคอ คือจำนวนที่มาในวันนี้มีน้อยแต่ถ้าดูตามสถิติแล้วนับว่าเป็นประมาณ 0.003% ของ
จำนวนประชากรในประเทศไทยซึ่งข้าพเจ้าไม่ใคร่กล่าวเมื่อสักครู่นี้แต่ถ้าจะมีคนอื่นเขาจะซัค
คอว่า คำกล่าวนั้นเป็นความคิดของคน 0.003% แต่ถ้ามองอีกแง่หนึ่ง ท่านได้กล่าวว่"

ท่านทั้งหลายที่มานับเป็นผู้แทนคณะมูลนิธิ สมถคม โรงเรียน ทุกวัย ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกศาสนา รวม 105 คณะ ชาวเขาถือว่าที่ท่านมานี้เป็นผู้แทนของผู้อื่น ที่กล่าวท่านเป็นผู้แทนของคณะของท่านหมายถึงว่าเป็นผู้แทนของคนอื่น ที่อาจมีความคิดเห็นเหมือนกับท่านเป็นจำนวนมาก ก็ให้ถือว่าท่านถูกบังคับมาเป็นจำนวนน้อยเพราะถ้ามาเป็นจำนวนมาก ก็ให้ถือว่าท่านถูกบังคับมาเป็นจำนวนน้อย เพราะถ้ามาเป็นจำนวนมากก็จะลำบาก ทั้งไม่สามารถที่จะมาพบกันจริง ๆ ที่ตั้งใจจะพูดแต่เดิมแท้ ๆ ก็ตั้งใจจะพูดถึงว่าเมืองไทยเราประกอบด้วยคนหลายชนิต หลายวัย หลายความคิด หลายหน้าที่ ทั้งหมดจะต้องอาศัยซึ่งกันและกัน และกัน ไม่ใช่ว่าคนหนึ่งคนใดจะอยู่คนเดียวตามลำพังได้ คนหนึ่งยืนอยู่ได้ คนอื่นล้มก็ตกลงกันหมดเหมือนกัน.

อย่างเช่นในขณะนี้ ท่านยืนอยู่ใกล้ชิกกัน หากผู้ใดล้มลง หรืออาละวาดก็เดือดร้อนกันหมดเหมือนกัน เพราะคนอยู่ข้าง ๆ ก็เดือดร้อนถาลมลงไปเพราะว่าเห็นคนเหนื่อยจะเป็นลม คนที่อยู่ข้าง ๆ จะต้องช่วยจะต้องอุ้มชู แล้วทำให้ผู้ที่จะเป็นลมนั้นฟื้นกลับมีพลังอย่างเดิม แต่ถาดูนั้นถือตัวว่าตัวอยู่คนเดียวในโลกนี้ เกิดจะบอกว่าจะต้องมีแสดงกายกรรมนิคทนอย ยืนแขนยืนขาออกไปมากหน่อยด้วยความแรง ก็จะเกิดการปะทะกัน และถ้าเกิดปะทะคนอื่น เขาก็มีสิทธิที่จะปะทะซึ่งจะเป็นการปะทะแบบเบ็ดเสร็จ ฉะนั้น ที่นี้กล่าวขึ้นมาสำหรับแลกเปลี่ยนที่มาด้วยความสามัคคีก็จะกลายเป็นเวทีมวยซึ่งฝึกจุดประสงค์สำหรับการสร้างอาคารนี้ ฉะนั้น ที่ท่านมาในวันนี้มีความหมายมากรวมทั้งแสดงออกก็มีความหมายมาก ไม่ใช่เฉพาะในความรู้สึกที่เต็มด้วยความปลานปลื้มใจที่ได้เห็นท่านทั้งหลายได้มาให้พร แต่ว่าเป็นนิมิตที่ดีว่าบุคคลที่เป็นผู้แทนของคณะต่าง ๆ ที่หมายถึงสมาคม องค์การ มูลนิธิ สหกรณ์ โรงเรียน ทุกระดับทุกแขนงตลอดจนสมาคมทุกคณะในทางศาสนา มาในวันนี้ ความหมายก็คือเราอยู่ด้วยกันเราช่วยกัน และขอให้ทุกคนช่วยกันรักษาความเรียบร้อยด้วยเหตุผล เพื่อความเป็นอยู่ของประเทศไทย ซึ่งถ้าในที่ประชุมนี้แสดงให้เห็นความสงบเรียบร้อยและมีความปลานปลื้มก็ขอให้ประเทศไทยมีความสงบ และมีความปลานปลื้มได้ตลอดไป ทั้งนี้ คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่าง เขาว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเขยว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งสมัยใหม่ แต่เราพออยู่พอกิน และขอให้ทุกคนปรารถนาให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบเพราะทำงาน ตั้งจิตอธิษฐานปฏิบัติตามมุ่งหมายในแง่ นี้ ในทางนี้ที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกินไม่ใช่เรื่องอย่าง

ยอด แคววศวรรพอยู่พอกินอย่างมีความสงบนั้น ถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ถ้ารัก
 ษาความพอกินพอกินนั้นเราจะยกย่องยกย่องประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้ กำลังตกกำลังแย
 กำลังยุ่ง เพราะจะแสวงหาความยิ่งยวดทั้งในอำนาจ ทั้งในความก้าวหน้าที่ว่าทางเศรษฐกิจ
 อุตสาหกรรม ทางลัทธิ ฉะนั้น ถ้าทุกท่านซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความคิดแต่ละท่าน แต่ละ
 บุคคล มีความคิด มีอิทธิพล มีพลังที่จะทำให้อื่นมีความคิดเหมือนกัน ช่วยกันรักษาส่วนรวม
 ให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่าพอกวรรพอยู่ พอกินไปได้ ก็จะเป็นของขวัญวันเกิดที่ถาวร ที่
 จะมีคุณค่าอยู่ตลอดกาล วันนี้ท่านทั้งหลายจะอดใจใจเพราะว่าทางเจ้าหน้าที่โดยมาแล้วอย่าอีก
 ห้ามไม่ให้มาสิ่งของมาให้ ห้ามเค็ดขาดแม่แตกดอกไม้ก็ได้ เพราะเหตุว่าสิ่งนั้นไม่มีความ
 จำเป็น ถ้าแต่ละคนทำตามหน้าที่ที่ได้ตั้งไว้แต่ตัว หรืออาชีพทำในหน้าที่ในทางที่ได้มีในทาง
 ที่เป็นคนไทย เป็นมนุษย์ที่ต้องมีความเชื่อเพื่อซึ่งกันและกัน ถ้ามีความคิดที่เที่ยงตรงที่มีเหตุผล
 ไม่ได้หมายความว่าความว่าจะต้องเห็นด้วย เห็นพ้องกันเสมอ ถ้าใครพูดอะไรไปจะต้องถือว่าใช่แล้ว
 ยกมือ เป็นแบบที่เขาถกกันในสภา มีความคิดเห็นต่างกันได้ แต่ถาพูดกันด้วยเหตุผลแล้ว ไม่
 ใช่มีฉันทิฐิ คือถือเอาเหตุผลลับ ๆ ล่อ ๆ มาใช่ เชื่อว่าเราอยู่ด้วยกันได้อย่างดี แต่โดย
 มากที่เกิดเรื่องขึ้นมาในระยะนี้ก็เพราะว่ามีความคิดไม่ถูกต้อง อาจสิ่งหนึ่งเพื่ออีกสิ่งหนึ่ง
 อาจความดีเพื่อความไม่ดี อาจผลประโยชน์ของคนหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง อาจผู้
 ที่นำเสนอเพื่ออำนาจของตน อาจทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อทฤษฎีของตน และความยิ่งใหญ่ของตน
 ยิ่งใหญ่ไม่ใช่ยิ่งใหญ่ในทางอำนาจ หรืออำนาจเงินเท่านั้นเอง ยิ่งใหญ่ในทางอำนาจที่ว่า
 ทฤษฎีของผู้ใหญ่ถูกต้องตัวอันนี้ ถ้าหากท่านทั้งหลายช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แม้จะมีการเถียง
 กันบ้างก็เถียงกันด้วยรากฐานของเหตุผล และมีเมตตาซึ่งอันและกัน และสิ่งที่สูงสุดก็คือ
 ประโยชน์ร่วมกัน คือความพอกินพอกินพอกิน ปลอดภัยของประเทศชาติ ทั้งนี้ ถาหากท่านทั้งหลาย
 ทำไปตามที่ท่านว่านี่ก็เป็นของขวัญที่ล้ำค่า และขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้อุทิศส่วนมาในวันนี้
 ที่ได้มาให้พร ได้ส่งกำลังใจมาให้ก็ขอสะท้อนกำลังใจนี้ไปให้ท่านทั้งหลาย และตลอดจงให้
 คุ้มครองทุกคนปรารถนาดีต่อส่วนรวมโดยแท้ เพื่อให้ส่วนรวมอยู่เป็นปึกแผ่น และประเทศไทย
 ยังคงอยู่ ไม่ได้หมายความว่าจะให้เหลือโลก ให้ในโลกอย่างดี อย่างรวมเย็นเป็นสุข
 ขอท่านทั้งหลายจงประสบความสำเร็จทุกประการ ในสิ่งที่สมควรและมีพลังจิต พลังกายที่
 แข็งแรงสมบูรณ์ทุกท่าน.

เอกสาร เสริมประสมการณ์
พระเจ้าอยู่หัว กับประชาธิปไตย

เป็นบุญของคนไทยเหลือที่จะเปรียบที่เรามีพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ ระยะเวลา 28 ปีที่ทรงปกครองแผ่นดินไทย โดยธรรมมาตลอด ได้เป็นที่ประจักษ์มีเพียงต่อชาวไทยทั้งประเทศ แต่ต่อชาวโลกทั้งมวล ถึงพระมหากรุณาธิคุณและพระอัจฉริยของพระองค์ท่านโดยแท้ ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของประชาชนทั้งชาติ ยิ่งความร่มเย็นเป็นสุขให้แก่พลสกนิกรของพระองค์โดยทั่วหน้า พระราชกรณียกิจที่ทรงบำเพ็ญมามากมายสุดที่จะพรรณนาทั้งสำคัญและหนักยิ่ง ยากที่บุคคลธรรมดาจะกระทำให้สำเร็จด้วยดี

พระองค์ทรงเป็นอัจฉริย กษัตริราชในก้านต่าง ๆ อาทิเช่น ทรงเป็นคีตกวี, จิตรกร, ช่างภาพ, นักกีฬา, นักประพันธ์, สถาปนิก, เกษตรกร, นักภาษาศาสตร์ และนักประชาธิปไตยที่ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่ง โดยเฉพาะในเรื่องประชาธิปไตย พระองค์ได้ทรงแสดงให้เห็นปรากฏเสมอไม่ว่าจะเป็นพระราชกรณียกิจในการเสด็จเยี่ยมเยียนประชาชน หรือเมื่อเสด็จอนุเคราะห์กลางนิสิตนักศึกษา

พระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่นักศึกษาในโอกาสเสด็จฯ ไปทรงคนตรี ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2512 ตามที่ไค้ัญเชิญมาลงไว้ ณ ที่นี้ เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ในเรื่องของประชาธิปไตยอย่างเด่นชัด ทรงกล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

คำว่าพอสมควรนั้น เป็นหัวใจของประชาธิปไตย เพราะว่าการเลือกตั้งก็ตามหรือการถกเถียงอะไรทุกอย่างก็ตาม ต้องให้ผลพอสมควรทั้งนั้น ถ้าไม่ไค้ผลพอสมควรไค้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ว่ามีผลรม เชื่อไค้ว่าทุจริต เชื่อไค้ว่าไม่ไช้ประชาธิปไตย เพราะทุกคนมีผลประโยชน์มีความต้องการที่แตกต่างกัน แล้วก็เมื่อเสรีภาพความแตกต่างนั้น จึงจะมีความเรียบร้อย มีความสงบ ถ้าแต่ละคนเห็นแก่ตัว มีแต่เอาผลเต็มสำหรับตัว เชื่อว่าอีกคนหนึ่ง เขาก็ไค้ไค้รอน ประชาธิปไตยหรือความเป็นอยู่ของสังคมแห่งชาติอยู่ที่แต่ละคน มีความสุขพอสมควรจะไค้ไค้เบียดเบียนกันอย่างเปิดเผย ก็หมายความว่าทุกคนไค้ถกร่วมมือกันช่วยกัน

ตัวใครตัวมันก็ได้ ก็ต้องถือเป็นหลักว่าเราต้องช่วยกันทำ

หลักสำคัญของประชาธิปไตยแบบนี้อาจไม่ใช่แบบหลักประชาธิปไตยของอเมริกา หรือของอังกฤษ หรือของฝรั่งเศสหรือของจีนแดง พวกนั้นทุกฝ่ายเขามีหลักประชาธิปไตย ทั้งนั้น เขาเป็นเคโมแครตที่นั่น บางทีทางกลุ่มฝ่ายแดงฝ่ายคอมมิวนิสต์ เขาเรียกว่า ประชาธิปไตยของประชาชน ส่วนอีกฝ่ายของเขาเรียกว่าประชาธิปไตยเสรี แต่เรื่องอะไรก็ตามเราก็อาจจะไม่จำเป็นที่จะเอาอย่างเขาก็ได้ ประชาธิปไตย

เวทย์ ธโนปจัย. "พระเจ้าอยู่หัวกับประชาธิปไตย" หนังสือพิมพ์สยามรัฐ,
ฉบับประจำวันที่ 6 ธันวาคม 2517.

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง พระบรมราโชวาท แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ โอกาสนี้ และมีความชื่นชมด้วยการที่มหาวิทยาลัยดำเนินการมาได้ครบ 10 ปี มีผลงานอันควรนิยมน่าจะมีบัณฑิตสาขาต่าง ๆ สำเร็จออกไปเป็นกำลังช่วยบ้านเมืองอยู่ทั่วประเทศ

ข้าพเจ้าได้กล่าวกับผู้สำเร็จวิชาการชั้นสูงอยู่เสมอ ถึงเรื่องการทำงานเพื่อบ้านเมือง และส่วนรวม การที่กล่าวมาถึงเรื่องนี้ก็ด้วยความเห็นว่า การที่ทุกคนจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้า มีความสุขความสำเร็จแท้จริงได้นั้น ชาคบ้านเมืองและส่วนรวมอันเป็นที่กำเนิดที่อาศัย จะต้องมีความมั่นคง เป็นปึกแผ่นปราศจากภัยอันตรายคุกคาม เป็นเบื้องต้นก่อนหาไม่จะตกอยู่ในสภาพที่คงถูกอิทธิพลของผู้อื่นครอบงำ จะไร้ความเป็นไท ไร้อิสรภาพทุกอย่าง

ทุกคนจึงต้องพิจารณาให้เข้าใจให้แน่ ตระหนักในเหตุที่จะต้องร่วมกันทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง แล้วถือเหตุอันเป็นจุดมุ่งหมายในการทำงานและในชีวิต บัณฑิตทั้งหลายเป็น

ผู้มีชีวิตความสามารถสูงในการปฏิบัติงานในการสร้างเสริมความรู้ความคิดและศรัทธา
 สมควรอย่างยิ่งที่จะรับเป็นภาระ ในอันที่จะใช้สติปัญญาความรู้ความสามารถประสมประสาน
 กัน โดยพร้อมเพียง ทั้งในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของชาติ และในการปลุกฝังความคิด
 ความเชื่อที่ถูกต้อง ให้เกิดขึ้นในประชาชาติไทยอย่างกว้างขวางหนักแน่น จักได้สามารถจร
 โดงประเทศชาติของเราให้ดำรงวัฒนาตลอดไป

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเกียรติ และความสำเร็จในการศึกษาโดยทั่วหน้ากัน
 ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสุขความสวัสดิ์มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและหน้าที่การงานสำเร็จ
 ในสิ่งที่พึงประสงค์จงทุกประการ

- หน่วยที่ 4 บุคคลที่เรายกย่อง
ตอนที่ 9 มิ่งขวัญชาวไทย
ส่วนที่ 2 สมเด็จพระบรมราชาธิราช

ความนึก

แบบจำลองการสอบเรื่อง สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีลักษณะ เป็นหน่วยเสนอแนะการสอบ สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู เรื่องสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งเป็นพระบรมราชินีนาถในรัชการที่ 9 พระองค์ทรงเป็นผู้มีความเมตตาปรานีต่อประชาชนชาวไทยโดยทั่วไป เป็นผู้มีความอ่อนหวาน อารมณ์เย็น และบำเพ็ญพระองค์เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยิ่ง ในการสอนเรื่องนี้ ครูควรจะให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระจริยาวัตรของพระองค์ ปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้เห็นแบบอย่างและความดีของพระองค์ นำเอาพระราชดำรัสของพระองค์ มาปฏิบัติตาม และฝึกการรับเสด็จในโอกาสอันควร

อนึ่ง ในการสอนเรื่องนี้ควรนำไปสอนในสัปดาห์ที่ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา (12 สิงหาคม) ในการสอนเรื่อง สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถสิริกิติ์ อาจแบ่งเวลาในการสอนเป็น 1 หรือ 2 ช่วงเวลา ตามที่ครูผู้สอนเห็นว่าเหมาะสมกับเนื้อหาที่ครูต้องการจะให้ นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกทักษะ และบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ความมุ่งหมาย

1. นักเรียนได้สามารถเขียนพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระจริยาวัตรของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถสิริกิติ์
2. นักเรียนรู้สึกชื่นชม ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และจงรักภักดีต่อพระองค์
3. นักเรียนได้ทำงานร่วมกันและแสดงความคิดเห็น
4. นักเรียนสามารถเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับพระองค์ตอนรับเสด็จได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรับเสด็จได้อย่างถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถบอกถึง ข้อควรปฏิบัติในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
7. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถตรงกับวันอะไร และสำคัญอย่างไร

แนวคิด

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นพระราชินีในรัชกาลที่ 9 พระองค์ทรงเป็นผู้เปี่ยมไปด้วยความเมตตา ปราณีต่อคนไทย เป็นแบบอย่างอันดีของคนไทย คนไทยจึงยกย่องเทิดทูนพระองค์

เนื้อหาสังเขป

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ หรือเรียกว่า "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์" มีพระนามเดิมว่า "หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ กิติยากร" กำเนิดวันที่ 12 สิงหาคม 2475 เมื่อเจริญวัยได้ 5 ขวบได้ศึกษาวิชาเบื้องต้นที่โรงเรียนราชินีล่าง ต่อมาได้ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนเซนต์ฟรัง พระองค์ทรงเล่นเปียโนเก่ง โดยมีมาดามเรอเนย์และมาดามฟรังซิสกาเป็นครูสอนโน้ตเบื้องต้น พระองค์เรียนวิชาภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสเก่งทั้งที่อายุเพียง 13 ปี พระองค์เป็นผู้มีความอ่อนหวาน ช่างรอยยิ้มตลอดเวลา อารมณ์เยือกเย็นอย่างประหลาด เต็มไปด้วยความเมตตากรุณา ปราณี และมีความจำเป็นเลิศ

เมื่อเรียนจบชั้น ม.ศ. 3 ได้ย้ายตามบิดาซึ่งไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสเมื่ออายุ 15 ปี

อายุ 16 ปี ทรงหมั้นกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในวันที่ 7 กันยายน 2492 และทรงอภิเษกสมรสวันที่ 28 เมษายน 2493 เมื่ออายุ 18 ปี ได้รับพระราชโองการสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2499 พระองค์ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เมื่อคราวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงผนวช พระองค์จึงได้ดำรงพระยศเป็น "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" อันเป็นพระยศสูงยิ่ง แต่พระองค์ได้ทรงทำหน้าที่และบำเพ็ญพระองค์เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยิ่ง ทุกคนจึงควรแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์

พระราชินีในราชวงศ์จักรีได้ดำรงพระยศเป็นพระบรมราชินีนาถ 2 องค์ คือ

๑. สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระราชินีในรัชกาลที่ 5 (สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ)

2. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ปัญหาการศึกษา

1. เราจะปฏิบัติอย่างไรในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีที่มีต่อพระองค์
2. เพราะเหตุใดคนไทยจึงรัก ยกย่อง เทิดทูนสมเด็จพระเจ้า
3. ช่วยกันคิดหาพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้า ในโอกาสต่าง ๆ และช่วยกันตีความหมายพระราชดำรัสนั้น
4. ทำไมเราจึงควรทราบพระนามวลีไชยของสมเด็จพระเจ้า พระบรมราชินีนาถ
5. สมเด็จพระนางเจ้ามีความสำคัญต่อประเทศไทยของเราอย่างไร

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สำหรับครู

1. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. โครงการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2517.
2. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. โครงการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2516.
3. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. คู่มือนิเทศการศึกษาวิชาสังคมศึกษา.
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2513.
4. สุนทร สุนันท์ชัย. เทคนิคและวิธีสอนสังคมศึกษา. โรงพิมพ์สหบัณฑิต กรุงเทพฯ,
2514.

5. ประยูรช ลิทธิพันธ์. สมเด็จพระเจ้า ๖. สำนักพิมพ์สยาม พระนคร, 2515.

สำหรับนักเรียน

1. ชูเกียรติ อุทกพันธ์. รู้จักบุคคลสำคัญของชาติไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4.
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช พระนคร, 2516.
2. กระทรวงศึกษาธิการ. แบบเรียนสังคมศึกษาตอนที่ 1 บุคคลสำคัญของชาติไทย.
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3), โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2517.
3. กระทรวงศึกษาธิการ. แบบเรียนสังคมศึกษา เรื่องบุคคลสำคัญของชาติไทย
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3), โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2513.
4. ประยูร พิศนาคะ. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์. สำนักงานหอสมุดกลาง พระนคร,
2515.
5. ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุช. ม.ร.ว., พระราชประวัติ 9 รัชกาล และ 15 พระบรมราชินี.
สำนักพิมพ์พิทยากร พระนคร, 2513.

เอกสารเสริมประสบการณ์

1. บทอาศิรวาทสดุดี
2. วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

แหล่งวิทยาการ

1. หอสมุดประจำอำเภอหรือจังหวัด
2. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
3. สื่อมวลชน เช่น วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์
4. วิทยาการผู้มีความรู้เรื่องสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

อุปกรณ์

1. แผนที่ประเทศไทย, แผนที่กรุงเทพฯ
2. ภาพเปียโน, ภาพโรงเรียนราชินีล่าง, ภาพโรงเรียนเซนต์ฟรังซิส ซาเวียร์, ภาพพระบรมมหาราชวัง, ภาพพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน, ภาพพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์, ภาพพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์, พระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ, พระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี, พระบรมฉายาลักษณ์หมู่ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, พระบรมราชินี, พระเจ้าลูกยาเธอ และพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์, ภาพกรุงปารีส, ภาพพระราชกรณียกิจและพระราชจริยวัตรของสมเด็จพระองค์ต่าง ๆ

3. บัตรคำเกี่ยวกับภาพต่าง ๆ และสถานที่, บุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. แผนที่โลก, ลูกโลก, กระดาษ, กาว, สี และ ฯลฯ
5. ธงชาติจำลองของประเทศฝรั่งเศส
6. ภาพการแต่งกายตามพระราชประเพณีนิยม
7. แถบบันทึกเสียงพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้า (ถ้ามี)

เพลงสกุคิมหาราช

ขอเคหะองค์พระประมุขภูมิพล	มิ่งขวัญปวงชนประชาชาติไทย
มหาราชชาติศิโยนไทย	คจรมโพธิ์ร่มไทรของปวงประชา
ขอเคหะองค์สมเด็จพระราชินี	คุณุณามารมีจักรีเกริกฟ้า
องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราช	ชาพระพุทธรเจ้าขอสกุคิ
อ่าองค์พระสยามบรมราชันย์ขวัญเหล่า	เปล่งบุญญาสมสง่าบารมี
ผองชาวพระพุทธเจ้า น้อมเกล้าขออัญชูลี	สกุคิมหาราช สกุคิมหาราชินี.

เพลงลาวสมเด็จ

วันสมเด็จ พระมหา ราชนีนารถ เป็นขวัญชาติ ธงชัย ของไทยผอง (ขึ้น
เรามีธงชัย ขวัญใจ ชาติเอย)

เป็นจักรแก้ว กั้นเศศ ประเทศครอง ทรงปกป้อง ประชาราษฎร์ ให้ร่มเย็น
(ขึ้นพระองค์ ค่ายทรงการุณย์ ไทยอุ้นเอย)

ควรเคารพ อภิวันท์ มั่นคงจิต เชิดชูชาติ พระคุณไว้ ให้สูงเกิน (มั่น
คงใจ เทอดพระ - คุณไว้เหนือใจ อื่นเอย)

ร่วมจงรักภักดี มีวายเว้น ให้สมเป็นไทย ชาติ รัก ราช เอย (มั่นภักดี
ในบาทฐลี ไม่มีเปลี่ยนเอย)

เล่นสนุก (เกม)

เกมสร้างบ้าน

วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มขึ้นเป็นแถวตอนตามกลุ่มของตน เมื่อเริ่มคนที่
หนึ่งในแต่ละกลุ่มเดินไปข้างหน้าห่างจากแถวประมาณ 10 หลา แล้วไปหยิบสมุดปกแข็ง
3 เล่ม วางบนศีรษะ กลับหลังหันเดินกลับพร้อมกับคนที่ 2 ของแต่ละแถว ถือลูกบอลให้คน
ที่ 1 รับ ถ้ารับได้ก็วิ่งกลับมาแถวของตนแล้วส่งสมุด 3 เล่ม ให้คนที่ 2 หุ่นศีรษะเดินต่อไป
ยังที่หมาย ส่วนลูกบอลคนที่ 3 ถือไว้ คนแรกไปคอยหาแถว เมื่อคนที่ 2 เดินไปยังที่หมาย
ซึ่งอยู่ห่างจากแถว 10 หลา แล้วก็กลับหลังหันพร้อมกับคนที่ 3 โยนลูกบอลให้รับ ถ้ารับได้
ก็เดินมายังคนที่ 3 ค่อยไปจนหมด กลุ่มใดหมดก่อนกลุ่มอื่น กลุ่มนั้นชนะ ถ้ารับบอลไม่ได้ก็ตอง
ก้มลงเก็บแล้วเดินมายังแถวของตนที่ตั้งอยู่.

คำใหม่

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, โรงเรียนราชินีล่าง, โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์, มาคาเม เรอเน่ย์, มาคาเม ฟรังซิสกา, เปียโน, สมบูรณาญาสิทธิราชย์, คนตรี, ภาษาอังกฤษ, ภาษาฝรั่งเศส, อ่อนหวาน, แซมซอย, เอกอัครราชทูต, กรุงปารีส, สถาปนา, อัคมเฮลี, ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์.

กิจกรรมเสนอแนะ

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเพลงสรรเสริญพระบารมี หรือเพลงสกุ้มหาราชชา, เพลงลาวสมเด็จ หรือสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า จากหนังสือพิมพ์ หรือวิทยุ หรือจากคำบอกเล่า หรือสนทนาเกี่ยวกับองค์สภานายิกาชาติไทยของคัมภีร์ฉบับเพื่อนำเข้าสู่เรื่องสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
2. คิดพระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้า หรือภาพพระจริยวัตร หรือพระราชดำรัสบางส่วนบางตอนในโอกาสต่าง ๆ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพหรือพระราชดำรัสนั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านพระราชดำรัส และช่วยกันตีความหมายหรือให้นักเรียนฟังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้า จากแถบบันทึกเสียง (ถ้ามี) แล้วถามความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
3. ครูหรือวิทยากรเล่าพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจขององค์สมเด็จพระเจ้า ใช้แผนภาพและบัตรคำประกอบคำอธิบาย
4. สนทนากับนักเรียนให้ช่วยกันคิดว่า เราควรจะรู้อะไรละเอียดเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้า ในเรื่องใดบ้าง เช่น
 - 4.1 พระราชประวัติ
 - 4.2 พระราชกรณียกิจและพระราชกิจและพระจริยวัตร
 - 4.3 พระราชดำรัสของพระองค์ในบางโอกาสและในโอกาสต่าง ๆ
 - 4.4 สมเด็จพระเจ้ากับกิจการสภาภาษาชาติไทย

4.5 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 เรื่อง ค้นคว้าทำรายงานส่ง

5. จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานการค้นคว้า
6. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดปัญหาค้นคว้ากลุ่มละ 1 ปัญหาโดยจับฉลากปัญหาให้ เวลาประมาณ 6 นาที แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น ครูคอยแนะนำเพิ่มเติม
7. เล่นเกม สร้างบ้าน
8. ฝึกการถวายนั่งคม การรับเสด็จ และการกราบบังคมทูล
9. ศึกษาคำศัพท์ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ความหมายและการสะกด
10. แข่งขันกันเขียนชื่อบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน
11. ร้องเพลงสกุติมหารราชา
12. เรียงความเรื่อง "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ"
13. วาดภาพตราเครื่องหมายพระนามาภิไธยของสมเด็จพระเจ้า ฯ
14. ทำสมุดภาพประกอบคำอธิบายพระราชกรณียกิจและพระจริวัตรของสมเด็จพระเจ้า ฯ
15. นักเรียนเล่าประสบการณ์ของคนที่เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้า ฯ หรือแสดงความรู้สึกที่มีต่อองค์สมเด็จพระเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
16. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียน
17. ทำแบบฝึกหัดตามสมควร

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเพลงสรรเสริญพระบารมีหรือเพลงสกุติมหารราชา
2. คิดพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถตามความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับภาพที่นักเรียนดู
3. ครูอธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า ฯ ใช้ภาพและแผนที่ประกอบ

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนสั่งตัวแทนจับฉลากเรื่องที่ค้นคว้าซึ่งเกี่ยวกับ

4.1 พระราชประวัติ

4.2 พระราชกรณียกิจและพระจริยาวัตร

4.3 พระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้า ๗

4.4 สมเด็จพระเจ้า ๗ กับกิจการสภาภาษาไทย

4.5 สมเด็จพระเจ้า ๗ กับการดนตรี

แล้วจัดป้ายนิเทศแล้วทำรายงานส่ง

5. ฝึกการถวายนั่งกรรมวิเสด็จ และการกล่าวคำกราบบังคมทูลอย่างง่าย ๆ

6. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดปัญหาหน้าคิถกลุ่มละ ๑ ปัญหา ให้เวลาประมาณ

6 นาที แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น ครูแนะนำเพิ่มเติม

7. ศึกษาศัพท์ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ความหมายและการสะกดตัว

8. ร้องเพลงสกุคิมหาราชา

9. แข่งขันกันเขียนชื่อบุคคล และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน

10. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และความรู้สึกของคนที่มื่อของคสมเด็จพระเจ้า ๗

11. ทำสมมุคภาพพระราชกรณียกิจ และพระจริยาวัตรขององค์สมเด็จพระเจ้า ๗

12. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปจากเรื่องที่เรียนมาแล้ว

เอกสารเสริมประสบการณ์

บทอาศิริพาทสกุคิ

ขอนอมเกล้าถวายนพระพรชัย

องค์นาถนาฏรัตนชัตติยา

แกทวยไทยท้วหน้าประชาราษฎร์

บำเพ็ญพระบารมีท้วนาน

ขอคุณแก้วสามดวงชวงท้ว

มาค้อมองค์ทรงชจคพิบิตภัก

ในสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา

ผู้แผพระกรุณานิจกาล

ไม่เลือกชาติ ชั้น วรณ หรือสัณฐาน

ดวงประพาศจักรพรตภักษัตริย์ไทย

ยิ่งประทีปผ่องประภัสสรนริศศัย

หรือสิ่งใดทุกชคามนามชรรณ

ขอเคฯคุณพระ จงคล้ายคลึง
 สิทธิศักดิ์อันมีรูฤทธิจงดนำ
 ขอพระแม่แม่พระทัยไค่สิ่งหนึ่ง
 วาคนไทยใจถือความซื่อตรง

อีกเทพที่คนสักการานานจนนำ
 ให้ทุกขภัยพาลกรรมไปไกลองค์
 เป็นสิ่งซึ่งควรพินิจพิศวง
 หมายถึงองค์พระแม่เจ้าของเรา

ควยเกล้าควยกระหม่อมขอเคฯ ฯ ข้าพระพุทธเจ้า
 ศุภร บุรณาค ประพันธ์

เฉลิมพระชนมพรรษาพระราชินี

วันกำเนิดของเฝ้าไทยเราไม่รู้
 จึงสืบสองสิงหาคคมกมบุชิต
 พระเป็นหญิงก็เป็นหญิงอย่างเคียงราช
 มอบองค์บุญแห่งหล้าครารุ่งเรือง
 พิสิฐศรีคือสาเหตุพิเศษศักดิ์
 ใครทำพระแม่ทองหมองแผ้วพาน
 เฉลิมพระชนมพรรษาพระราชินี
 กราบควยความผูกพันอันตราครุ

เดชของผู้สร้างไทยจำไม่ผิด
 สิทธิศิริราชินีศรีแห่งเมือง
 ซึ่งประกาศเกียรติคุณอย่างหนุนเนื่อง
 ไทยประเทืองมกุฎราชกุมาร
 ราของครักษหลักไทยให้สุขแสนดี
 ก็แหลกราชทั่วถ้วนมวลลรูป
 ควยภักดีแห่งดวงใจไทยทุกผู้
 แพบเบื้องคู่พระบาทไม้มลาคเอย

ควยเกล้าควยกระหม่อมขอเคฯ ฯ (ชั้นเชิง พุ่มสุทัศน์)

(ชั้นเชิง พุ่มสุทัศน์. ชาวกรุง (สิงหาคม, 2516), หน้า 5).

เอกสารเสริมประสบการณ์

เรื่อง วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ

วันที่ 12 สิงหาคม เป็นวันคล้ายวันประสูติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระองค์มีพระนามว่า ม.ร.ว. สิริกิติ์ กิติยากร เป็นธิดาองค์โตของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล และหม่อมหลวงบัว กิติยากร ได้ไปศึกษาวิชาภาษาต่างประเทศ และเปียโนที่อังกฤษ เมื่ออายุได้ 13 ปี และได้กลับเข้ามาเข้าพิธีราชาภิเษกสมรสกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 28 ปี และได้กลับเข้ามาเข้าพิธีราชาภิเษกสมรสกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2493 และได้รับสถาปนาเป็นพระบรมราชินีนาถ

ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวม 4 พระองค์

วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โรงเรียนและสถานข้าราชการ หยุด 1 วัน เราควรประดับอาคารบ้านเรือนและสถานที่ราชการด้วยโคมไฟและธงชาติ เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถที่สำคัญ คือ ทรงดำรงตำแหน่งองค์สภานายิกาสภาอากาศไทย ซึ่งพระองค์ได้ปฏิบัติด้วยความแข็งขันจนกิจการของสภาอากาศไทยเจริญก้าวหน้า มีเงินช่วยบรรเทาทุกข์ผู้ประสบเคราะห์ภัยต่าง ๆ มากมาย และเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้สมเด็จพระบรมราชินีนาถเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ รวม 15 วัน ซึ่งทรงปฏิบัติภารกิจได้อย่างดียิ่ง นอกจากนี้สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถยังทรงประกอบพระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๆ ร่วมกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีกมากมาย เช่น

1. ทรงเป็นหลักชัยของประเทศให้ประชาชนสมัครสมานสามัคคี
2. เสด็จไปทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป อเมริกา เอเชีย ทำให้ประเทศต่าง ๆ รู้จักประเทศไทยมากขึ้น
3. ทรงตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรมมีพระจริยวัตรงดงามเป็นที่ยกย่องชื่นชมในหมู่ชาวไทยทั่วไป

4. ทรงดูแลทุกข์สุขของประชาชนเมื่อใดที่ราษฎรว่าประชาชนมีความเดือดร้อนทั้งทางช่วยเหลือ เช่น ทรงช่วยการสร้างโรงพยาบาล โรงเรียน และพระราชทานเครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องเวชภัณฑ์ แก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ

5. ทรงชักชวนประชาชนให้บริจาคเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อนำเงินไปช่วยเหลือในกิจการสาธารณะต่าง ๆ

6. ทรงเป็นกำลังใจแก่ประชาชนทุกชั้นโดยการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในงานกุศลต่าง ๆ โดยไม่ทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยยากส่วนพระองค์

7. ทรงเป็นผู้ปรับปรุงการแต่งกายสตรี แบบประจำชาติไทยที่เรียกว่า แบบพระราชประเพณีนิยม

การฝึกอบรมวิชาสังคมศึกษา

การทดสอบก่อนการฝึกอบรม

ก่อนการฝึกอบรมได้ทดสอบพื้นฐานความรู้ของผู้รับการอบรมทั้ง 80 คน ด้วยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 7 ชุด คือ แบบทดสอบวิชาครูเบื้องต้น สังคมศึกษา ศนิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย (ฟัง-พูด) ภาษาไทย (อ่าน-เขียน) และพละนามัย จากนั้นได้นำคะแนนวิชาภาษาไทย (อ่าน-เขียน) และวิชาศนิตศาสตร์ มาพิจารณาแบ่งกลุ่มโดยยึดหลักว่า ความรู้และทักษะทางภาษาไทย และศนิตศาสตร์ เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากพื้นฐานความรู้ทางด้านนี้ยังไม่แน่นยำ การรับความรู้เพิ่มเติมอาจจะทำไม่ได้ดีเท่าที่ควร การแบ่งกลุ่มโดยจัดผู้เรียนที่มีประสบการณ์ใกล้เคียงกันให้ได้อยู่ด้วยกัน จึงเป็นทางหนึ่งซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้เรียนจะได้รับการเรียนจากจุดตั้งต้นที่ใกล้เคียงกัน การแบ่งกลุ่มเป็นดังนี้

กลุ่มที่ 1 (กลุ่มกุหลาบ) จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มที่ได้รับการอบรมมาแล้วและได้คะแนนภาษาไทยกับศนิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง

กลุ่มที่ 2 (กลุ่มพวงแสด) จำนวน 14 คน เป็นกลุ่มที่ได้รับการอบรมมาแล้วและได้คะแนนภาษาไทยกับศนิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ

กลุ่มที่ 3 (กลุ่มทองกวาว) เป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรมมาก่อน และได้คะแนนภาษาไทยกับศนิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง

กลุ่มที่ 4 (กลุ่มดาวเรือง) เป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรมมาก่อน และได้คะแนนภาษาไทยกับศนิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ

จัดเวลาให้แต่ละกลุ่มเรียนวันละ 6 ชั่วโมง เพิ่มชั่วโมงสนทนาเวลาเช้า 15 นาที และชั่วโมงสนทนาเวลาเย็นอีก 15 นาที ทุกวัน รวมชั่วโมงเรียนสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง สนทนาเวลาเช้าสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง 15 นาที สนทนาเวลาเย็นสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง 15 นาที

นอกจากนี้ในวันศุกร์ทุกสัปดาห์ ระหว่างเวลา 19.00 - 21.00 น. ได้มีกิจกรรมพิเศษเสริมประสบการณ์และเพื่อการรื่นเริง และในวันเสาร์ทุกสัปดาห์ ระหว่างเวลา -

9.00 - 12.00 น. ใ้จัดใ้มีกิจกรรมพิเศษเสริมประสบการณ์ เช่น การฝึกทำอุปกรณ์ การสอนจากวัสดุที่จะหาได้ในพื้นบ้าน การเล่นเกม กายบริหาร ระบายแหว เกมต่าง ๆ และกิจกรรมเขาจิ้งหะ

การฝึกอบรมวิชาสังคมศึกษา

แบ่งผู้รับการฝึกอบรมออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มกุหลาบ (เกาเกง) กลุ่มพวงแสด (เกาออน) กลุ่มทองกวาว (ใหม่เกง) และกลุ่มดาวเรือง (ใหม่ออน) ใ้การอบรมวิชาสังคมศึกษาวันละ 5 ชั่วโมงทุกวัน หลักการอบรมยึดหลักการสาธิต การถ่ายถอดความรู้ และประสบการณ์โดยทันที ขั้นตอนของการฝึกอบรมมีดังนี้

ขั้นที่ 1 ใ้การอบรมวิชาครูเบื้องต้นเพื่อปูพื้นฐานของการเป็นครู ใ้แก่ ความมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตร โครงการศึกษา บันทึกการศึกษา จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยา- การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การทำ และการใ้ช้อุปกรณ์การสอน โดยการสอนนั้นใ้วิธีบรรยาย บรรยายโดยมีอุปกรณ์ประกอบ การอภิปราย การแบ่งกลุ่มคนควา การสาธิต และการทำรายงาน

ขั้นที่ 2 สอนวิชาสังคมศึกษาใ้ให้ความรู้ทางคานวิชาการ และเน้นการปลูกฝังความเป็นพลเมืองคือนั้นเป็นประโยชน์ใ้ผู้รับการอบรมใ้เรียนรู้ลักษณะของการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปค้วในขณะนั้น นอกจากนี้ในการสอนทุกเรื่อง ผู้สอนใ้สอดแทรกหลักวิชาครูเบื้องต้นเขาไปค้ว

ขั้นที่ 3 ระยะเวลาใ้ผู้รับการอบรมทดลองปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค (Micro Teaching) โดยผู้สอนสาธิตการสอนวิชาสังคมศึกษาใ้ผู้รับการอบรมค้ว หลังจากนั้นใ้ผู้รับการอบรมสอนบทเรียนสั้น ๆ จากหนังสือแบบเรียน และใ้ช้คู่มือครูที่แจกใ้เป็นแนวทาง ผู้รับการอบรมจะทดลองสอนคนละประมาณ 10 - 15 นาที ขณะที่ผู้รับการอบรมคนใดคนหนึ่งสอนใ้มีวิทยากรและเพื่อน ๆ เป็นผู้สังเกตการสอนใ้ขอคิชมและขอเสนอแนะลงในแบบ-ฟอร์มสังเกตการสอน ในการทดลองสอนแต่ละครั้ง ผู้รับการอบรมจะคองเตรียมทำอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับบทเรียนนั้น ค้วตนเอง

ขั้นที่ 4 วิทยากรผู้สอน สอนเนื้อหาวิชาการโดยใช้แบบจำลองการสอนสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้น หลังจากนั้นให้ผู้รับการอบรมทดลองปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค โดยใช้
ใช้แบบจำลองนี้เช่นเดียวกัน

ขั้นที่ 5 ระยะเวลาออกทำการฝึกสอน (Practice Teaching) ได้จัดให้ผู้รับการ
อบรม ออกไปฝึกสอนเด็กชาวเขาในโรงเรียนสังวาลย์วิทยา และโรงเรียนบ้านแมลาย
อำเภอแม่สะเรียง ตลอดเวลา 8 วัน ซึ่งฝึกสอนให้ทีละ (2 คน) 40 ชั่วโมง ทุกหมวด
วิชา โดยใช้หนังสือแบบเรียนสำหรับชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา คู่มือครู และแบบ
จำลองการสอนสังคมศึกษา

การคัดเลือกผู้รับการอบรมเพื่อให้ออกฝึกสอนได้คัดเลือกตามหลักการและเหตุผล
ดังนี้

1. แบ่งผู้รับการอบรมออกเป็น 2 ผลัด ผลัดหนึ่ง ๆ ออกฝึกสอนเป็นเวลา 8 วัน
วันละ 5 ชั่วโมง ขณะที่ผลัดหนึ่งออกฝึกสอนอีกผลัดหนึ่ง เรียนอยู่ที่ศูนย์ฝึกอบรม

2. แบ่งผู้รับการอบรมที่ออกฝึกสอนเป็นทีม ๆ ละ 2 คน โดย

2.1 จับคู่กันระหว่างผู้ที่ได้รับการอบรมมาแล้วกับผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรม
มาก่อน

2.2 การจับคู่ในข้อ 2.1 พิจารณาถึงความสามารถในการสอนและความ
สามารถทางด้านวิชาการประกอด้วย โดยจับคู่คนเก่งกับคนอ่อน เพื่อให้คอยช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกัน

2.3 การจับคู่ในข้อ 2.1 นอกจากจะพิจารณาถึงกลุ่มผู้รับการอบรม และความ
สามารถทางด้านวิชาการแล้ว ยังได้พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้รับการอบรมด้วย

3. ในการคัดเลือกผู้รับการอบรมที่จะไปสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คัดเลือกผู้รับการ
อบรมที่มีความรู้และทักษะภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ดี และมีเทคนิคที่ดีในการสอนภาษาไทยแก่
เด็ก เริ่มเรียนเป็นผู้ฝึกสอน

4. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คัดเลือกผู้รับการอบรมที่มีเทคนิคการสอนพอใช้ได้และความรู้
ด้านเนื้อหาวิชาการค่อนข้างอ่อนเป็นผู้ฝึกสอน

5. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คัดเลือกผู้รับการอบรมที่มีความรู้ด้านวิชาการค่อนข้างดีเป็นผู้ฝึกสอน

6. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จัดให้ผู้รับการฝึกอบรมที่มีความรู้และความสามารถด้านวิชาการดี เป็นผู้ฝึกสอนในชั้นนี้ เพราะเป็นชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งต้องเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

การฝึกสอนของผู้รับการอบรมทุกคนได้รับการควบคุมและนิเทศจากวิทยากรอย่างใกล้ชิดโดยผู้นิเทศแก้ไขแบบนิเทศการสอนตลอดจนให้ความช่วยเหลือแนะนำอย่างใกล้ชิดในการเตรียมการสอนและการใช้อุปกรณ์เพื่อแก้ไขปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

อนึ่ง การสอนของวิทยากรในแต่ละบทเรียนนั้นได้ยึดหลักให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่สำคัญในเนื้อหาที่สอน สำหรับวิชาครูเบื้องต้นได้สอดแทรกและทำตัวอย่างให้เห็นจากการสอน ซึ่งรวมทั้งวิชาครูทั่วไป และหลักการสอนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้ให้ผู้รับการอบรมรู้ถึงเทคนิควิธีการสอน การสร้างอุปกรณ์การสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสาธิตการสอน การศึกษานอกสถานที่เพื่อสำรวจและสัมภาษณ์ การค้นคว้าและรายงาน การใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การแก้ปัญหา การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมุติ การปฏิบัติงาน การเรียนจากข่าววิทยุและหนังสือพิมพ์ การพุดในตอนเช้า การทำกิจกรรมในวันสำคัญ การใช้เพลงและเกมประกอบการสอน และการจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกจากนี้ยังให้การปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับความเป็นครูที่ดีและความเป็นพลเมืองดีของชาติ มีการเสนอแนะเทคนิควิธีสอน การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การทำบันทึกการสอนวิชาสังคมศึกษา แก่ผู้รับการอบรมเป็นพิเศษทุกวันนอกเวลาการฝึกอบรม ทั้งยังมีการสอนซ่อมเสริมให้ผู้รับการอบรมในบางวันและการเยี่ยมบ้านผู้รับการอบรมในตอนกลางคืน เพื่อซักถามอภิปรายข้อปัญหาเป็นการส่วนตัวอีกด้วย.